

الله اعلم

ژماره‌ی چوارم OKTOBER 1994

دەرھىنەر كۆمەلەي كوردستانى لە ئىسکىيەستوونا

ئا ئا بىپار

لهم سالی ۱۹۹۰ دا په رله مانی سوید به
وریهی دنگدان بپیراری دا که داواي
نه ندامه ته له بازاری نه ووروپا بکات. له سالی
۱۹۹۱ دا به شیوه کې ره سمسی داواي
نه ندامیت کرد. هروده ها وولاته کانی بازاری
نه ووروپا له شاري ماستريش (هوله ندا)
به یه یمانیکی نوی بپیراری نه ووروپا یه کي
به گکتریویان دا. بهم جوړه بازاری نه ووروپا
جیزکهی بزو یه کیتی نه ووروپا به جن هیشت
ر کوهه ناو میټووه ووه. له سالی ۱۹۹۲ دا
سوید ره زامه ندی خری ده ربri به رامېر
یه کیتی یه که به لام نه ووه ميلله ته سوید
بپیراری ده دات که بچنه يان نه چنه ناو
به کیتی یه که، پوژی ده نگدان
۱۱-۱۲

کورتیه یه ک ده ریباره‌ی بازاری شه وورپا
ده دواوی شه ری جیهانی دوهه م شه شن وولاته
م وورجوازیه که نه وورپا (ڈلمانیا، بله زکا،
نه په نسا، لوكسمبورگ، هوله ندا، نیتالیا)
له سالی ۱۹۵۱ به نامانچن که ریکه
له شه ریکی نوئی بگرن. به و هیواهیه
که بتوانن بازاری ناسن وٹه و کومپانیانه ی
که چهک دروست دهکه ن بیانخه ژیر
ده سه لاتی خویانه وه، بو ٹه مه مه به سته
ایه کیتی پولا او ھروهه ما له سالی ۱۹۵۷ بو
ناواکردنه وهی وو لاتی خویان به په میانیکی
نوئی بازاری شه وورپا یان دروست کرد.
میوسووکردنی بازرگانی له نیوان خویان دا
بریاری لا بردنی گومرگ و بیریاری
ده رهه زیان دا له پوواری کشتوكال له نیوان
یه کتریدا. له سالی ۱۹۷۳ دا (به ریتانیا،
دانیمارک، ژیرله ند) و له سالی ۱۹۸۱ دا بیزان
و له سالی ۱۹۸۶ دا نیسپانیا و پورتوقال
بیونه نهندام:

بُو لِ . ۲۲

لہ لایہ رہ کانی ترا:

سی پرسیاں

وَلَامْ،

حہ و ت پارٹی

یه کیتیی نه ورووپا بناسین
له پیناو دواروژیکی گه شدا بو لوان.

۱۳ ای نوچه میر ده مانه وئی بُو گرندگترين به تي رامياري ميشينه، ده نگداني گشتني له اره ی نهندامه تي له يه کيتي نه وروپا داده لويست بگريين. له مر گريدانمانه به همېزنيکي گه شه که رى نوي.

شيوازي (EU) ديمۆکراتيک نبيه. رياري گرنگ له لايەن ئورگانى دهدري كه زير چاوه بيرىي ديمۆکراتيكانه دا نبيه. بىرلە مانه هەلىئاردار اووه كەي خەلک پىش له بىر شتى تە فەنرا راوېتىيە.

نهينكارى بە ريلارە و شەرىكە گەورە وروپىيە كان له رىلى پارتىيازىيە و كارى گەورە دەكەنه سەر بىيار و ياساكان. له كۈپۈونەوهى بە رىزى (EU) دا گوتارى و ايترا كە مانايى راگىياندىنى پەتىي شەرە دەز بە سەندىكاكاكان (نقابە)... كەم كەردنە وەدى مۇوچە و ماسانتىسى دەركەردنى كارىبە دەستە كان كەو راميارييە ئابورىيە كەي كە لە پەيماننامەي (Maastricht) دا نووسراوه راميارييە كە كە تە جىروبى نىشانى داوه سارى كە يشتووه تە بىكارىي بە كومەل.

بە زۇوانە ۲۰ مiliون خەلک له (EU) لەم سەردەمه دا بىكار دەبن. دەۋاچىتى لە كەل ئاوسانى ئابورى دەبىتە ئامانجى سەرە كى، بىكارى خۆى دەزانلى.

ئەگەر بىبين بە نەندام له (EU) دا تە وزىمە له سەرمان بە دووئى نەم راميارييە دا بىشىتىن، ئەگەر سەرۆك شالىارمان ئىيى كارلسون و سوسىيال ديمۆكرات بى. له ئاستى شەم راستىيە دا هېچ ئاواتەخە وئى بە (EU) ھە وەك كە لالە كە حەب، يارمهتى، نادات.

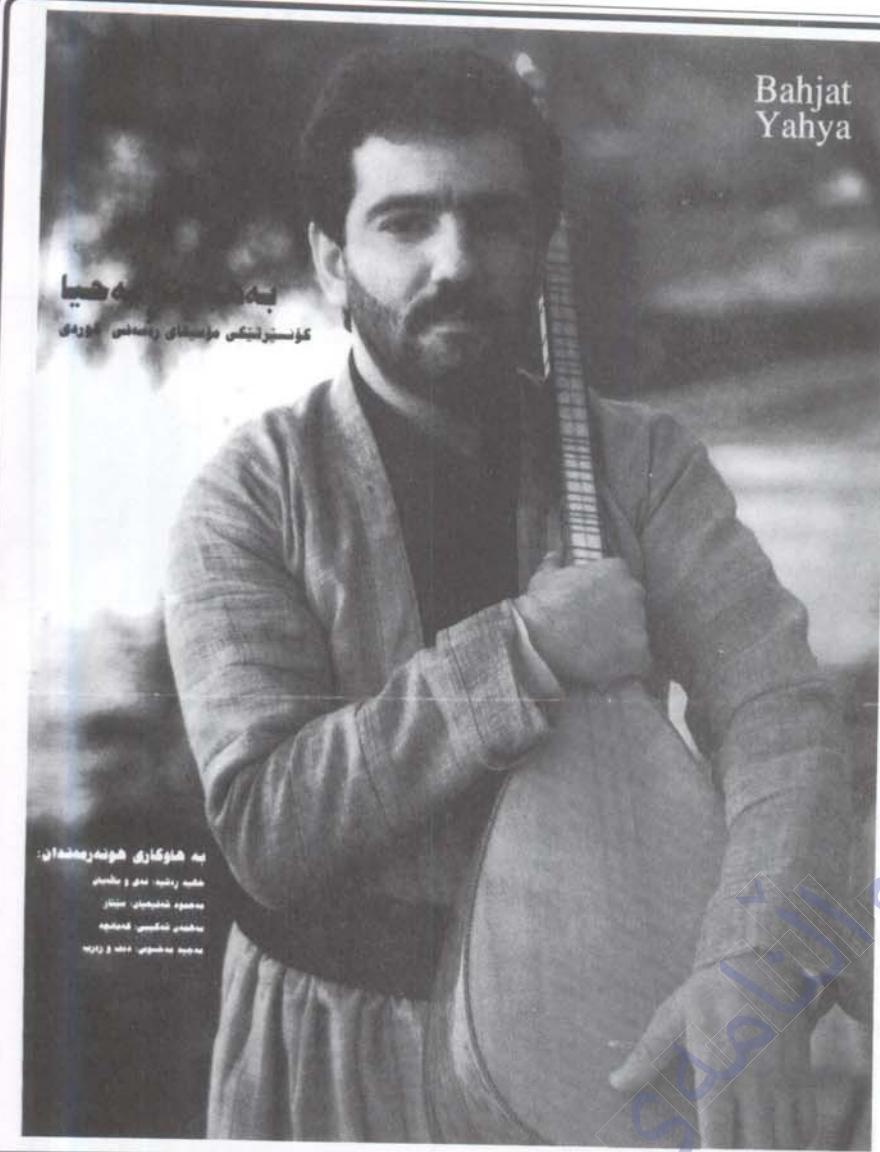
هـاواکـتـ کـه لـه رـیـ جـوـرـبـه جـوـرـه وـهـ سـتـمـانـ کـرـدـ بـه خـوـودـانـی رـامـیـارـیـ سـابـورـیـمانـ بـه رـامـیـارـیـ نـهـ وـسـرـدـهـ مـهـیـ (EG)ـ وـهـ بـیـکـارـیـمانـ سـرـ هـلـدـاـ. فـیـکـانـسـ نـافـهـ رـیـرـهـ لـیـزـمـارـدـوـوـهـ کـه تـهـنـهاـ گـرـنـدـانـیـ کـرـقـونـ بـه نـکـوـ (ECU)ـ بـوـ کـوـمـهـ لـگـایـ سـوـیدـ نـزـیـکـهـیـ ۱۵۰ـ اـمـیـلـیـارـدـ کـرـقـونـ خـرـجـیـ هـلـکـرـتوـ وـهـ رـیـیـ کـمـ بـوـونـهـ وـهـیـ بـهـ رـهـمـ وـ یـکـهـیـ لـهـ سـهـ دـداـ ۵۵ـ هـیـ زـنـدـهـ بـیـکـارـیـ. رـامـیـارـیـ دـهـ سـتـ بـهـ خـوـوهـ گـرـتـنـیـ (EU)ـ تـهـ وـرـمـیـکـیـ بـهـ هـیـزـ دـهـ خـاتـهـ سـرـ کـهـ مـ کـرـدـنـهـ وـهـیـ خـبـرـایـ کـارـیـ نـاشـکـرـاـ. دـهـ بـاـبـهـ وـ فـرـوـکـهـیـ یـاسـ کـهـ نـ تـوـانـ بـفـرـنـ پـیـوـهـ نـابـنـ بـهـ لـکـوـ قـورـسـایـهـ کـانـ دـهـ کـهـ وـهـ سـرـ بـهـ شـهـ نـهـ رـهـ کـانـیـ بـهـ شـانـیـ نـاشـکـرـاـ ـیـهـ رـسـتـارـیـ (Vård)ـ ثـاـگـادـارـیـ بـوـ لـ

له شهری جیهانی دووه مدا نه ملانيا و
فره نسا ۲۵ به رانبه ری ۵۰۰ سالی دوایی
پیکه وه شهربان کرده بود. دانیشتونی
نه دروپا له راده به دهار له هه مورو شه ر و
کلولیبیه که شوینه واری دانابوو ماندبوو
بیرون. کوئمه لهی نه ته وه کان، پیشره وی
ریکخراوی نه ته وه یه گرتووه کان که له سالی
۱۹۱۹ دامه زرا، به ته واوهتی له
راسپارده بیبه کی بو، به دیهیمانی ناشتی له
توروپادا پاش شهری یه که می جیهانی
شکستن خوارد. نه گهر نه ملانيا و فره نسا
نه یانتونیبا به بیریار بگن قهت له نه دروپا
ناشتی نه ده بیو، بیویه یه کیتیبی خه لوز و
پولا له ۱۹۵۱ پیک هات که فره نسا، نه ملانيا
نیتالیا، به لژک، هولند و لوکزامبورک تیایا
به شدار بیون. یه کیتیبیه که سره تای قوناغه
دریزه که ناشتی له میشووی نه دروپادا
بیو. له ری گری دانی تجارت و نایبوری
ولاته که مان مترسیی شهر نه گونحاو کرا.
نه ورو نیوی یه کیتیبیه که (EU) ایه و
پیکهاتووی ۱۲ ولاته. جکه له ولاته
ناویراوه کانی سره ووه به بریتانیای مه زن
(۱۹۷۲)، تیرلند (۱۹۷۳)، دانیمارک
(۱۹۷۲)، یوتان (۱۹۸۱)، سپانیا (۱۹۸۶) و
پرتغال (۱۹۸۶) چونه ریزیانه وه. نه م
یه کیتیبیه نه مرق سی نامانجی هه یه، دابین
کردنی ناشتی، دیموقراتی و سه رکه وتن له
نورپا وادا.

(EU) ده توانی ئەمروز بۇ ئاشتى چى
بىكا و سويد ده توانى لە (EU) دا چى
بەدىي بىنى؟

(EU) ده توانى يارمهتىي يۈگۈسلەقىيى
پېشىوو (كروات، سەرب، سلوۋاتىا، بۆسىنى و
ھەندى) يىدا بۇ پىكھىنەنلى ديموکراتىي و
ئابورىييان پاش نەم شەرە كارلەكەرانە،
ھەر رەپوبلىكىو چۈن يارمهتىي يۇنان، سپانيا و
پىرتە غالىيان دا پاش نەوهە دىكتاتۆرە كانىيان
رۇوخان. بەلام گۈرەتىرىن ئەركى ئاشتى بۇ
(EU) لە سەردەمى توپىدا ئەنۋەيە كەھول
بىدەن كە ديموکراتىي و بەختە وەرى لە
دەولەتە رۆزھەلاتى و سوقىھەتىيە كاندا

سويد دېپى لەگەل بى و (EU) زۇرتىر
بەره و ئەرپىزىرە وە هان بدا. چونكۇ ئەگەر
نە بىن دېيمۇكراٽىتىيە كى سەقامگىرتوو و
ئاپاسىشىكى باشتىر بەنەمەيك بى پۈپۈلىزم و
نەتە وە خوازى سەرەت لەل دە كە دەتواتىنى
ولاتىن بخاتە ئامىز زۇم و سەتم ئەگەر
بىول. ۲۳

بە ھەجەت یە حیا

کۆنسیتیکس مۆسیقیی رەسمى دۆرمى

بە ھەجەت یە حیا

مۆسیقیی کۆنستیکس

مۆسیقیی دۆرمى

مۆسیقیی دۆرمى

مۆسیقیی دۆرمى

بە ھەجەت یە حیا و کۆنسیرتى

مۆسیقاى رەسەنى كوردى

هونەرمەندى هەلکەوتتو (بە ھەجەت یە حیا) خاوهنى دەنگىكى بە سۆزە، تايىەتمەندىكى لىھاتوانەي ھەيە لە بوارى گۆرانى كوردى رەسەندا، توانى گۆرانى ووتنى ھەيە بە ھەموو دىالكتىكە كانى زمانى كوردى (سۆرانى)، كرمانجى، زازاپى، ھەورامى) هونەرمەند خەلکى كوردستانى باشۇرەو لە تەمنىكى نۇر نۇوه و خولىاى ھونە رو گۆرانى ووتىن بۇوه، كۆمەلانتىكى نۇرى لاوان وھونە رەدۋستانى مىللەتە كەمانى بۇ خۆى راڭشاۋە.

ئە وەبوو ھونەرمەند لە سەر خواستى ھونە رەدۋستان وەھول وەتقەلای يە كېتىي لاوانى كوردلە سويد بانگھېشت كراپۇ ھەندەران بۇ ئەوهش چەند كۆنسیرتىكى مۆسیقى پېيش كەش كرد لە سويد، رىئەتى ۹۴-۱۰-۱۴ بۇ يە كەم جار لە شارە كەمان كۆنسیرتى گىرا، ھونەرمەندى لاو و تىپەكەي (پېنج كەس بۇون) كۆمەلنى گۆرانى خوھ رىگرتىن بۇو بۇ ئامادە بوان.

بەرژە وەندى وولاتانى سى يەمە. يە كېتىي وورۇپا كەل وېل بە ھەزنانى لە وولاتانى سىيەم دەكىرى و شت وەكىيان بە گران پى دەفرۇشىت. كۆمپانىا كانى ئە وولاتانە كەرەسەى خاۋ وەنیزى كار لە وولاتانى سىيەم تالان دەكەت وەمەش دەبىتە ھۆى جەنگ لە تىوانيان دا تا وەكى چە كەكانى خۆيان پى بىفرۇشىن. بە كورتى دەيان وئى بە بەردىك دوو چۆلە كە بىكۈن. وولاتانى ئەندام بەر يېگايدە كى تەكىنلىكى هەر دەم وولاتانى سىيەم ناجارى خويان دەكەن، لە سالى ۱۹۷۶ دا پەيامىكىان بەست لە تىوان خۆيان دا بەناوى (TREVI) خەباتىكى ھاوېش بەرامبەر بە پەنابەرەن).

(TREVI) لەپېنج كەسان پېك دى و چالاکى وكارەكانىان نەنیزى و نادىمۆكرايانى يە، ئەويش دىوارىكى تە دىرى كەسانى وولاتانى سى ھەم كە ناچار دەبن وولاتى خۆيان بە جى بېتلەن و داواى پەنابەرى لە وولاتانى ئەوان بىكەن. لەم دىوارەرى (TREVI) كەسىك كە داخوازى پەنابەرى لە وولاتانى يە كېتىي تى ئە وورۇپا بىكەت وەنەگەر ئە داخوازىبىي ئە و قە يوول نەكىرىت، مافى ئە وەي نامىتى كە داخوازى لە ولاتىكى ترى ئە وورۇپادا بىكەت.

٤ ئە پەرلەمانى كەل وولاتانى ئەندام پېك دىت، كاريان تەنها ئامۇرگارى بە ٥ لە بەر نەنیزى بىريارە كان، ھېچ وولاتىك نازانىت تۈيىتەرە كانىيان چۆن بىريارىان داوف، ٦ وولاتانى ئەندام سەربەخۆيى تە واوى خۆيان وون دەكەن.

يە كېتىي ئە وورۇپا و كار
باشىكى گۈرنگى تەرەبىي كە بىن كارى يە، رىكخراوە كانى كە لە كەلنى باوهرىان بەكەمبۇونە وەي يېكىارى ھەي، ئەوانى تر كە دىزنى لەو باوهەرەدان كە بىن كارىي زىياد دەكەت وە دەنگەندە دەولەمەند ترو فەقىر فەقىر تر دەبىت وەھېچ كاتىك بەرژە وەندى كاركەر لىك نادىرىتە وە وگۈرنگى تەنها بە خاوهەن كارەكان دەدرى. ئە وەي ئاشكراپى كە بىن كارى بۇ خەلکى پەنابەرى وولاتانى سىيەم نۇر دەبىت.

يە كېتىي تى ئە وورۇپا و وولاتانى جىھانى سىيەم وولاتانى ئەندام بەم رىگە يە دەتowanى دىوارىك لە تىوان خۆيان و وولاتانى سى يەم دروست كەن و رىگە لە زۆر شت بىكىن. تىكەولىكە ئابۇورى لەگەل وولاتانى سى يەم دا لە بەرژە وەندى وولاتانى ئەندامە دەز بە

ھاولاتىانى وولاتانى ئەندام دىيارى كردووه. ئەمانيا، بەريتانيا، ئىتاليا و فەرەنسا ھەرىكە بەيان ۱۰ دەنگىان ھەي. ھۆلەندە وېئۇنان وپورتوقال وېلچىكا ھەرىكە بەيان ۵ دەنگىان ھەي. ئىسپانيا ۸ دەنگ، دانيمارك و ئىرلەند يە كى ۲ دەنگ، لۆكسمېبورگ ۲ دەنگىان ھەي، وەئەگەر سويد بېتى ئەندام ۴ دەنگى دەبىي.

يە كېتىي ئە وورۇپا و دىمۆكراسى
يەك لە رەختە گۈرنگە كان يابەتى دىمۆكراسى يە، ھەرچەندە ئە وولاتانى يە كېتىي يە كە يان پېكەنغاواه دىمۆكراسىن بەلام رىكخستنى يە كېتىي ئە وورۇپا دىمۆكراسىنى يە، زۆرەي وولاتانى ئەندام خۆشيان باوهرىان بە بۇونى كەم وکورتى دىمۆكراسيانە ھەي
١ ھېچ وولاتىكى يە كېتىي ئە وورۇپا ناتوانى دەرەقى وولاتە كە خۆى بىريار بەنگەي بىرياردان (برۆكسل) ھ. ٢ ئەمانيا، فەرەنسا بەريتانيا، ئىتاليا و ئىسپانيا نۇرى دەنگە كان پېك دېن، ئەمەش تاھقىيەكە بەرامبەر وولاتانى ئەندام.
٣ ئە بىريارانە لە بىرۆكسل دېنە كاپى لە سەرروپى بىريار ياساكانى وولاتانى ئەندامە، ئە بىن ياساكان جى بە جى بىكىتەتتا ئە گەر دەز بە بەرژە وەندى وولاتە كە بېتى.

سی پرسیار، سی ولام، حه وت پارتی

- ۱- جیاوانی نیوان بربارنامه‌ی (EES) ای ئیسته و ئەندامه‌تى لە (EU) دا چىيە؟
- ۲- دەتوانى گرنگىتىن قازانچ و زيانە كانى ئەندامه‌تى سويدمان لە (EU) دا بۇ باس بىكەي؟
- ۳- ئەگەر سويد بىي بە ئەندامى (EU) چۈن ئەم ئەندامه‌تىيە كار دەكتە سەر سىاسەتى پەتابه‌رىي؟ چۈن كار دەكتىتە سەر بارودۇخى كۆچەران لە سويددا؟

Miriam Holm
(KDS)

Gunnar Dickfelt
(m)

Anitha Bohman
(Fp)

۱- بربارنامه‌کەي (EES) بۇ ئىمە تەنها ئەوهى هەيە كە دەبى خۆمان بە گۈرۈھى رايىتىن وھىچ ھەلىكمان نىپە كە كارىكەينە سەرى، تەنبا وولات ئەندامە كان دەتوانىن كارىگەر بن، (EU) لەجاوا (EES) دا بوار و قەلە مەرە وەيىكى زۇرتىر دەكتىتە وە وە روهە مەرۇف ئەگەر ئەندام بى دەتوانىن كارىتىكەر بى.

۲- قازانچە كان بىشەسازى دىارە دەكتى، بىنچىنە يىپلاتى داهاتتو دادەمە زىرى كە يارمەتىي پېشىكە وتنىكى باش بۇ سويد دەدا. يەكەي دراوى سەقامدارتى. كارى زىنگە.

زيانە كان كە متى بۇمان دەلوي كە ئە سىاسەتى بۇ ئەلكە هوں ھەمانە بەرپۇھى بەرىن لەجاوهى بربارنامە (EES) دا پارەدەي زۇرتىر ھەلدە دەكتى. لە ھەندى بواردا خۇدمۇختارى و سەرەخۆيى خۆمان لەكىس دەددەين.

۳- كار ناكاتە سەر سىاسەتى پەتابه‌رى لە بوارىكى بلاوتردا. دەنگە دوا ئەنجامە كەي بىتتە پلايتىكى باشتىرى وە رىگىتنى پەتابه‌ر لە ئەوروپا. بارودۇخى كۆچەران لە سويددا لە بوارىكى بەرىنتردا كارى تى ناكىرى.

دەستە ئەنۋەتىن ئەنۋەتىن ئەنۋەتىن
ئارارات سوپاسى زۆرى براى بەریز كاڭ ھەيدەرى ھاشمى دەكتە كە يارمەتى زۆرى داوىن بۇ ئامادە كردىنى ئارارات و وەرگىرانى ھىندى لە بابەتە كان.

۱- بربارنامە‌کەي (EES)، ھەمۇو بوارە كان ناگىرىتە وە، بۇ وېنە بە شە گرنگە‌کەي كىشتوكال لە پەيماننامە (EES) دا ئىبىي.

۲- ئەندامەتى بە مانانىيە كە توّ لە بوارى برباردان و بربارگەرتىدا بەشدارى دەكەي. ئىمە بۇمان ھەيە بەشدارى و كار بىكەيە سەر گەشە دېمۇكراٽى لە ئورۇپا يە كە بىرى ئاشتى و سەرەيەستى تىيا باشىغىدە دەتوانىن دەستە سىمان ھەبى يە سەر بارىزىكى گەورە تاوخۇرى كە بېشىن لەھەر شىقى لە بار (Foretag) بچووك و مامانواھە ئەنۋەتىن. ئەگەر تەبىن بە ئەندامى (EU) دەستە خۇوتىرىن زيان ئەوهى كە بە بىن راستە و خۇوتىرىن زيان ئەوهى كە بە بىن سى و دوو لە كىرىن لە جىاتىي ئەوهى كە لە بربارە كاندا بەشدارى بىكەيەن دەبى خۆمان رايىتىن بۇ ئە سەرەخۆيى بىن ئەندامەتى لە ئەنۋەتىن (EU) دا دەدرىن.

تەنبا يەك بربارنامە، لە خۇۋە دەستە سىمان ئاخاتە سەر ئە و پېشىكە و ئاتانەي كە لە ئىي بە شە جۇراجۇزە كاندا روو دەدەن، لە داهاتتو شىدا دەتواتىرى بىنەندىي ھەيە كە چەند ولاتى (EFTA) بىن بە ئەندامى (EU) بربارنامە‌کەي (EES) شىتىوھى بربارنامە‌يە كى ملکە چانە بە خۇيە وە بىگىرە و بە و جۇرە ماناكەي كەم بىتتە وە.

۳- ئىمە لە (EU) دا بۇ سىاسەتىكى پەتابه‌ر ئەنۋەتىن كەن كاريان تى ناكىرى. ئىمە ھەقمانە بەشدار بىن لە و بىكە وە ئاتازادىيەي كە سەربەستانە لە ئەوروپا بىلەتىن وە. بۇ ئىمە لىبرالە كان، سىاسەتى پەتابه‌رى و كۆچەرى بايەتىكى گرنگە و ئىمە چاڭ ئاگادادارىن كە رەگە زېرەستى و دەزىيەتى لەگەل بىكەنە كەم لە سويد و ھەم لە ئەوروپا سەرى ھەل داوه. بۇيە ھە متى مەسىلە يە كى گرنگىتە بۇمان كە لەگەل بىن و كار بىكەيە سەر ئە و پېشچۈونە لە رېرە وېكى لە باردا. لىبرالە كان لە ئەوروپا شىدا پېيىستە!

۱- بربارنامە‌کەي (EES) مافى دەنگىدانمان لە ئەوروپا دا پى نادا، ھەرە ما بە تېرۇتە سەلى و دوور و درېزى ماؤھ ناداتە بازىگانى و پېشەسازى و سەرمایە خە وېنە كان چۈنكە بربارنامە‌کە دەتوانرى ھەلە شىتىرىتە وە. خاونى بەشگە كان و سەرمایە دانىرە كان بىناغە يە كى پېتە و تېریان پېيىستە بۇ ئەوهى لە سەرىي بۇھەستن. ئەگىنا ھىچ بىنچە و ئاتقىيەك لە تىوان بربارنامە (EES) و ئەندامىتى (EU) دا ئىبىي. بربارنامە‌کەي (EG) لە كورتماواهدا باشە چۈنكە ھەر ئىستاكە دەستەمان دەكە ئېتتە سەر بارىزى تاوخۇرىي و ئازادىيە كانى. بەلام لە درېزىماواهدا بربارنامە‌كە ئىر و تەسەل ئىبىي بەلکو دەبى بىبىن بە ئەندامى ھەقدارى ئەوروپا.

۲- ئەندامەتى لە (EG) پېيىستە بۇ ئەوهى كار و ئىش لە سويددا بېارىزىن بەلام بۇ ئەوهىش كە بىتواتىن ھە بىن و كار بىكەيە سەر بىيەنە سەر بىيەنە بارودۇخە كانى ئەوروپا، ئەتەنبا بۇ ئاشتى و زىنگە.

۳- ھاپىيەندىيە كى زۇرتىر لە سىاسەتى بەتابه‌رى ئەوروپا دا پېيىستە. لە (EG) دا دەتوانىن ھە بىن و كار بىكەيە سەر بىيەنە بارودۇخە ئەندام ئە بىن ئاتواتىن ئە و كاره بىكەيەن.

كۆچەرە كان بەشىيەك جەل لە باقى سويدىيە كان كاريان تى ناكىرى. ئىمە بىكە وە ھەقمانە بەشدار بىن لە و ئاتازادىيەي كە سەربەستانە لە ئەوروپا بىلەتىن وە. بۇ ئىمە لىبرالە كان، سىاسەتى پەتابه‌رى و كۆچەرى بايەتىكى گرنگە و ئىمە چاڭ ئاگادادارىن كە رەگە زېرەستى و دەزىيەتى لەگەل بىكەنە كەم لە سويد و ھەم لە ئەوروپا سەرى ھەل داوه. بۇيە ھە متى مەسىلە يە كى گرنگىتە بۇمان كە لەگەل بىن و كار بىكەيە سەر ئە و پېشچۈونە لە رېرە وېكى لە باردا. لىبرالە كان لە ئەوروپا شىدا پېيىستە!

Mihkel Nömm,
Miljöpartiet
de gröna

په يماني (EES) بريتي يه له بازار يکي به رفراوان بو سه رمایه، کار، خالک و شت ومهک. په يماني (EES) له ماوهی يهک سالدا ته واوده بي. (EU) سياسه تيکي هاوېشى ده گرته وله ناوچه که دا، سه بارهت به ثابووري، زينگه و کوچه ره کان وله داهانو شدنا باريزگه رې کردن. هه ققى نه ندامي پې (EU) نزيکه ۲۰ مليارده سالانه، هيچ جوړه چاره سه روکي تر که نه چينه (EU) نه ګر مناي مناله کانمان چاره يه کي تر نه دوزنه وه.

زهره کان زونن وقارانجه کان که من زهره کان ترسناکن چونکه ديموکراسیت که م دېښته وه و

تر نه دوره وه
زه ره کان زین وقارانجه کان که من
زه ره کان ترسناکن چونکه
دیموکراسیت که م ده بیته وه
بیروکراتی زیاد ده بی: سوید
سره خویی خوی له زور بواری
گرنگ دا له دست ده چیت بق نموده
رامیاری زینگ. بیریاره کانی (EU) و
پاساکانی له سره روی یاساکانی
سویده بی. یئمه ده نگی
نیونه ته وه یئی خوپان و دهستی
یارمه تیمان بو و ولاتانی سنه هم
له کس، ده حنت.

له کیس ده چیت.
راگه یاندنی تاوه روکی
خوارده منه نیمه کان هله لده گیری
له کاتیک دا له وانه یه مادده ی تری
زیان به خش له گه ل خواردنا تیکه ل
بکهن. ههندی له ماددانه که به
ته واوه تی له سویددا قهده غهه یه
له وانه یه جاریکی تر به کاریان
بهننده وه.

بھینگے۔
فازانجہ کان ٹھوہری کے بابتی ٹینگے
لہ ولاتانی ٹھوپادا کم مدد کریتے وہ
و زوریش لہ فہرنسا و ٹھلانیا
دھکرئی کے یارمہ تیباں بدھن۔
ٹھے مہش هیچ فازنجیکی بو سویں
تندرا نیبے گھر بینہ ٹندرا۔

۲- (EU) همان یاسای فیزه و داکردنی په نابهړی ههیه، همان سنوری تیو دهوله تی ههې که وا ده کات یه که م وولاتی له (EU) تاکه ناوقتنې بې یو په نابهړ.

گیروگرفت به رامبیر به وهی (EU)
که په لی ثابوریه کی سه قامگیر و
هه لاوسانیکی نزم گرنگتره
له به رامبیر به بیکاریه کی نزم.
بیکاری بو کوچه ران مهترسی زیاد
بوونی لی ده کرئی له به رهه وهی
مه رجی په نابه ران بو کارکردن
له گهله مه رجی پیویستی دا
ناگونجی.

Jonny Lundgren
(s)

بریکه و تی ای ژانپیه‌ی ۱۹۹۴ بربیریانمه‌ی (EES) ده سه‌لاتی سنه‌ند. نه م بربیریانمه‌یه ده سنتی هاولولاتیانی سویدی و به شگه کان ده گه په نیته به شانی گه وره‌ی بازیری ناوخوی (EU). نه مه بهو ماناشه‌یه که ۱۲ وولات کانی (EU) و پینچ ولاته کانی (EFTA) له بازیریکی هاویه شدا به تزیکه‌ی ۳۷۵ ملیون ئاپوره‌وه بهك ده گرن‌وه. بربیریانمه که‌ی (EES) هه نگاویکی گه وره و گرنگه، به لام بهس نیبه. سوید یه ته واوی که وتووه‌ته ده ره‌وه‌ی یه کیکه‌تی گومرگیبه‌وه. نئمه هېچ کارنگه ریکمان به سه رئه‌وه‌ی (EU-EG) له داهاتوودا ده یکات نیبه. بو نه وره‌ی به شگه کان بیانه‌وی سه رمایه دانین و کار و نیش له سویددا بخولقینن بربیریانمه که تیر و ته سه‌ل و سه قامگه و نیته و نیبه.

له مهر کیشے‌ی ثانایش و ده ره وه
هاوکاریتک داده‌مه زری: له مهر
کیشے‌ی بولیسی نواخوییه وه،
هه ره وه ریپک داده‌مه زری. (امداده‌ی
تیکدهر نارکوتکا، تیروریسم،
مه سله‌ی په ثابه‌ری، کیشے‌ی ژینگه و
هتد) مروف بُوی هه‌هیه له هه رکوئی
بیه وئی ژماره حیسابی بانکی هه بیی،
پاره قه رز بکات و خوی پاریزه بکا.
مروف بُوی ده لوى هه وه‌ی
بیوستیبه‌تی بیکری و له که‌ل خوی
تازاده‌نه بیبا. بُو به شگه کان جاژدی و
هه ل و ده ره‌تی نوئی ده کریت‌هه بُو
مامه‌له کردن و تجارت.

زیانه کان: ترسی بیرونکاری نورتر و
ورده خو راهینانی هه یه. ترسی که م
بیونه وهی هنهندی ده سه لات و
سه ریه خوییمان هه یه. ترسی نه وهی
هه یه که دادگاکان ده سه لاتی فره نزد
بگرن. ترسی نه وهی هه یه که بانکی
ناوهندی به سه ر سیاسته تی ثابوریدا
ده سه لات. فره نزد بگرن.

نه سه می رهه رور بری
۲- سیاسه تی کوچه ری و په نابه ری
سویدی به شیلک له کاری هه رهه نبی
تیونه ته وه بی نیمه يه. خه لکی هه لاتوو
له ئه شکنجه، وه دووکه وتن و تیزوف
ده بی بزانن که سوید به ریرسی خوی
وه نه ستو ده گرگی، له ریبی بی وه که
ماوه بدا به په نابه ران له ولاته که ماندا
بیشنه وه و بژین.

Anders Nyqvist
(V)

۱- (EES) هه ره وه زيکي ئابورىيە لە
گەل (EU)دا بىن ئەوهى ئەندام بىن.
كۆنترولى سېنۋەرە كان بە (EES)
لاناھن، بەلام بە ئەندامەتى لە
ادا نامىن. EU

۲- وه کوو دیارده یه ک من دزی قه باره پی
یه کیتیبیه که م، جا بؤیه ناتوانم و هلامی
بسناء که بیده موهه.

پرسیوڑہ کے بدھوں وہ
۳۔ وہ کوئی نہندامی (EU) دہ توانیں
بے نابہ ری بے ناخوازی رہ د کہ یہ وہ
لہ بے رئے و یاسایا ہے کہ حکوم گیرن۔
نہ گھر و لاتیکی نہندامی (EU پر)
بے نابہ ری کے سی رہ د کاتھو، ولاتہ
نہندامہ کانٹی تریش لہ (EU) ایا رہ دی
دہ کئے وہ، بے لام نہ گھر و لاتکی (EU)
بے نابہ ری بدانہ کے سی پیویسٹ
ناکا و لاتیکی تری (EU) نہ و کارہ
بکات۔

Christina Andersson
(c)

۱- ئەندامەتى ھەل و دەسەلاتى گەورە تر
دەبە خشى بۇ كارىتىكىرنى.

۲- ئەگەر بىر رەوتى دراوسييەتى
ھەلەستىن دەستكە وته
نىڭاتىقە كانى دە توانى بىرۇكراتى
ۋەت، كېشىء، دىمۇكراتى، بىز.

زوربر و نیشی دیویرسی بی.
۳- سه خته برزانه چون سیاستی
په نابهه ری ده گوردری نه گه ر بیت و
بین به نهندام هر نه مرو زور
په یمان له نیو ولاته کاندا هه يه.
پیم وانیه که بازودوخی کوچه ران
زور له بازودوخی باقی
سویدیه کان کاری تی کری.

یه کیه تی ئەوروپا بناسین

حیدر ھاشمی

نزيکه‌ي پتر له چل سال لەمە وپیش، پاش شەرى جىهانى دووه م كاتى ئوروپا و قىزان و كاول بۇو، بە پىشىتارى وەزىرى (Robert Schuman)، يەكىتى خەلۇز و پۇلا، پىك هات (1951). ئامانجى سەرەپكى ئەم بىرە ئەو بۇ كە فەرانسە و ئىلان و چەند لاتىكى ترى ئەوروپى بتوانى بە مجۆرە ھاوبىش، كونېرۇلىان بەسر پىشەسازى خەلۇز و پۇلا دا ھېن كە بۇ شەرى چەكدارانە دەورىكى بالاي دەكتىرا و بەم شىپوھى بتوانى بەر بە و تاكە ولاتانى كە دەپانويست بە تەنبا و ملھورانە ساز و بەرگى شەر و چەكەمنى دروست بىكەن بىگىن و بە مجۆرە ئوروپىيەكى تۈرى ئاشتيخواز دامەزىيەن. ولاتە پىكھەنەرە كان لە سەرە تادا بىرىنى بۇون لە: فەرانسە، ئەلمانىي بۇۋەنلار، ئىتاليا، بەلژىك، ھولنەن و لووكزامبورگ، پاش چەند سال، لە 1957 ئەم شەش ولاتە لە رۇم بېرىاريان دا كە ئەم كەشىي لە پەلەكانى ترى ئابوبىسى ئىباندا پەرە پىن بىدەن وە لە سالى 1958 دە سەلاتى سەند.

«ھات وچى ئازاد بۇشتومەك، كار، سەرمایە و مروغ بە سەر سۇورە كانى ئە ولاتانەدا». ويسىترا ئەم بىرە يە لە ناو ئوروپىي رۇۋشاوادا پەرە سەتىندرى. بەرە بەرى ئىناوى (Europeiska Gemenskapet) كە كورت كراوهى دەبىن (EG)، واتە ھاوبىشى ئوروپىي «ھەرە زى ئەوروپى» كوتە ئارا.

ئامانجە كانى رامىاري و ئابورى، ولاتانى ئۇيى ترى كىشايە ئىنۇ «ھەرە زى ئەوروپى»، وە دەھەي 1980 دا بەرە بەرە ۋەزارەت ئەم ولاتانە كە يەشىتە 12 كە بىرىتىن لەمانە: (بەلژىك، دانيمارك، فەرانسە، يۈنان، ئىرلەند، ئىتاليا، لووكزامبورگ، ھۆلەند، پرتە غال، سپانيا، بېرىتىنلارى كە ورە لەكەل ئىلاندا) سۈيد مادىيە كى دۈورى و درېز لە داواكىرىدىنى ئەندامىتى بۇ (EG) رامى بىرى كىرىدە، و خۇى دۈور گىرت و زۇرت لە بەرە ھۆكانتى ئاسايش و رامىاري لە دىسامبرى 1991 دا 12 ولاتە كانى (EU) بېرىتىن لە ئىوان ئەرەب وەزىرەن، كەوارچىوھى خوارە وە دا دىسانە وە پەرە تى پىن بىدەن.

- سیاسەتى ئاسايش و دەرە وە - سیاسەتى پەتابەرى و كۆچەرى - ھاوكارى لە ئىوان پۇلىس لە ولاتە جۇرە جۇرە كانى ئەندامادا.

- بەرە دانىي ھەرە زى ئابورى و ھە ولدان بۇ يەكى يەكى ھاوبىشى دراوى. (En gemensam valuta)

ئىتەر زاروهى (EG) ھەرە زى ئەوروپى ئەرەب وە مانىا كى ئەرەب (EU) كە ورە تى بخۇىدە كە ئەرەب و بۇ بە (Europiska unionen) يەكىتى ئەوروپا.

كۆمەلەي
كوردستانىي لە
تىسکىلىستۇندا لە
شەرىئەوى
1994/9/30.
شەۋىكى شايى
بە بەشدارى
ھونەرمىندا كاك
ناسىرى رەزانى
پىك ھېندا كە بۇو
بەھەمۆى
رەزامەندى رۇرتىر
بە 200 كەس بە
بەشدارانى
ئاهەنگەكە.

بلاوتر دەبىتەوە و كەمتر نابىيەتەوە. ئىايا
ئەم راستە؟ كەن قەبۈلەتى؟
مەبەستم لىرە ئەوھوبى كە دايىك و باوكان
زىاتر لە دەوپۇرەرى رۇلە كانىان بىن و لە
دەرە وە مالەوەش بىزانن لەگەل كى
ھەلس و كەوت دەكەن... و لاۋانىش زىاتر
چاوكىراپىن و بىزانن كە شىنى زۇر بەسۇدرى
ھە يە لەھە ئەتىشى ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن
بە بۇنە ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن
كۆمەلەي كوردەوارى و كۆمەلەي سۈيدى دا
ھە يە و بە بۇنە وە كەم زانىنى زمان و
بىي كارى چەند كارى گەريكى دىكە بە
داخەوە بەشىكى ئەنچەن دايىك و باوكان
خە بەرى تە واپىان لە رۇلە كانىان ئىيە.
دىسانە وە بەداخەوە كە ھەندىنلە ئەنچەن
جەوانان لەم وەزغە سود وەردى گىرن،
گە يەشتە ئەنچەن دادە كە ئەنچەن دادە
سويدى لە كاربە دستان (Myndigheterna)
ھەندىنلە دايىك و بايىان رۇلە ئەنچەن دادە
ناتاكنىن !

مەسىلە كە ھەندىكى دىكەش دەۋىت
بەلام بۇ چى ئەنچەن و چەلە مانەمان لە
كوردستان نەبۇون كە وا لىرە ھەمان. ھەر
ئەنچەن و باوكانە ئىنن كە وا لە و لات
بۇون ئىستا لىرەن ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن
چىان كەمە كە بېتىتە ھۆى لەرلى
دەرچىن ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن ئەنچەن
كە وەلاميان دەۋىت دەمەتەقى يەكى كراوه
لە بۇ ھەموو ئەنچەن مەسىلە كە
سەرچىيان رادە كىشىت.

سەرەدت بەرزنجى
Fältassistent- invandrungdomar,
Tel: 016-102545

لە پىناوى دوارۋىزىكى كەشەدار بۇ لوان

بېگۈمان كە پىباو وولاتى خۆى بە جىن
دەھىلىت لە بۇ وولاتىكى نامۇ لە بەر ھەر
ھۆيەك بېت، قوشى ئەنگوچەلەمەي
جوڭاوجۇز دە بېت بۇ تەمۇونە: زمان، ئىش،
كولتور و هەندىن. جا ئەم ئەنگوچەلەمەي
گىران تر و سەخت تر دە بېت بۇ لوان
بە تايىپەتى ئەنۋەنە كە لە ئەمەنلى 18-12
سالان. چونكە ئەنچەن مەنە قۇناغى
گواستنە وە يە لە مەندالى يە و بۇ كەورە بىي
دە بېتە ھۆى گورانىكى كەورە لە مەندالى،
بۇيە چاودىرىيە كى تايىپەتى بېتىپىستە لە لايەن
دايىك و باوكان و قوتاپاخانە و دەورۇپەر تا
رېڭى بىز نە كەن.

لە شارى ئىسکىلىستۇندا ۋەزىرە كە ئەنچەن
بېكەن وە كۈو كۈرد، عەرەب، فەنلەندى،
سەریانى، ئەمرىكاي لاتىنى، قىتنامى و هەندىن.
ئەنچەن دە بېتە ھۆى بېكەن ئەنچەن
و ئەنچەن كەشى دە توانىن لە رۇۋانە كەن
بەخۇينىنە وە بە تايىپەتى رۇۋانى دۇوشەممە.
شەر لە ئىوان موهاجرە كان و سۈيدى، كەن
چە قۆى لىدىراوه، كەن شەقى خواردە يان
كەن خەشىشى فەرۇشتە و زۇر شەقى دىكە.

پېش ماوهە يەك لە شەۋىكىدا شەرەك بۇو
لە (Fristadstorget) لە ئىوان
مەجاراجە كاندا، پۇلىس ھات و خەلک خەر بۇو
و (سەرەرەش) بۇوە سېنە مائى پېش چارى
خەلک، بۇ دوايى گۆيم لە رادىيەت بۇو لە
چاودىرىكە وەتنيان كرد لە گەل پۇلىس و
كارمەندانى سوسىيال و ھەمۇيان گۇتىان
بە گۆيرە ئەلگە كان، ھەر (سەرەرەش) شەر
ھەلداسىنىنى (بېگۈمان مەبەست لىرە چەند
كەسىنە كە سەرەرە شە كاندا) بەلام مۇشكەلە
تەنبا لەھە دادىيە كە چەند كەسىن
شەرمانى و بەرەلان، بەلكو لەھە دادىيە كە ئۇيۇ
جەوانان و لاۋانى دىكەي موهاجران توش
دەكەن و ھە روادى تەشەنە دەستىنى و

ÇI FERQ DI NAVBERA EES Ú YE DE HEYE?

Yekîtiya Ewrupa (EU) a ku îro heye ji 12 welatên Ewropa pêk tê. YE disala 1951 an de bi navê yekîtiya Pola û Xaloz di navbera 6 welatên ewropade pêk hat. Di sal a 1957 an de navê wî bu Bazara havbeş (EG) û di sala 1992 an de navê bu YE. Wek ku cend car navê wî hatîye gûhertin her waha armanca wî jî biguhertina navê vî re hatîye gûhertin.

EFTA (rêkxistina ticareta azad li ewropa) di sal a 1960 an de, ji bal 7 welatên Ewropa ve hatîye pêkanîn. Çend welatên ku di destpêkê de di nav EFTA de bûn, dest ji EFTA berdan û çûne nav YE.

Di sala 1990 an de YE û EFTA ji bo pêkanîna peymanekê hevkarî yê, dest bi kar kîrin û da sal a 1992 an de peymana EES (hevkarîya aborî li ewrupa) di nav xwe de imza kîrin. bi kurtî (EU + EFTA = EES). Welatên endamê YE: Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Ingiltere, İrlanda, Yunanistan, Belçika, Portekiz, Luxemburg, Holanda û Danimark e.

Firat Nemrud
Welatên Endamê EFTA: Swêd, Norvec, Finland, Island, Austirya û Lehistan e.

Gelo çi ferq di navbera EU û EES da heye? Gelo ESS têr nake, ku mirov peyvendî yên xwe bi EU bimeşîne? Ji ber ku EES li ser bingehê hevkarîyekî xwurt hatîye danîn.

Ferqên di navbera UE û EES de
1- Di peymana EES de kontrola ser hidûdan dimîne, lê di peymana UE namîne.

2- Di peymana EES de tu sîyasetekî hevbeş di warê kiştûkal (ziraat) de tuneyê, lê di peymana EU de heye.

3- Di peymana EES de gumruk heye, lê di peymana EU tuneye.

4- Peymana EES azadî dide ku welatên endam bi xwe, Zikata welatê xwe tespit bikin, lê di peymana EU de ev tune û bruksel biryar dide.

5- Di peymana EES de welatên endam di sîyasetâ xwe ya derive de azadin û parastinekî havbeş tune, lê di peymana EU ev yekana hene.

6- Di armancê EU de pêkanîna perey havbeş (ECU) heye, lê di EES de ev tuneye.

7- Di peymana EES de welatên endam, di polîтика bîyenî yan de serbixwe ne, lê di peymana EU serbixwe nînin..

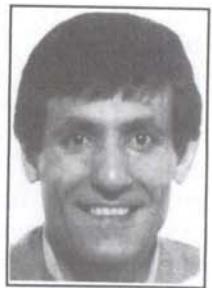
8- Di armancê EU de pêkanîna Ordiya Ewrupa û hêza Polis a havbeş heye, lê di EES de tuneye.

9- Peymana EES rî li pêşîya ticaretê bi welatên din re nagre, li peymana EU rî digre.

10- Di peymana EES de welatên endam, di alîkarî ya insanî de serbixwe ne, lê di peymana EU de ne serbixwe ne.

11- Di peymana EES de tu sîyasetekî havbeş di warê masigirtin, nêcîr, çand, mom, mafê dengdanê, ticareta derva, parastina havbeş, enerjî, siyasetâ derûdor, politika alkol uvt tuneye, lê di peymana EU de heye.

Waxtê ku Swêd
bibe bi endam
Yekîtiya Ewrupa
Ev xalênu di
peymana EES de
tunene lê di
peymana EU de
hene wê ji bo
Swêd'ê bibin
qanûn.

ENCAMÊ HILBIJARTINA GIŞTÎ LI SWÊDÊ

Di 18'ê meha 9 an de li Swêdê hilbijartina giştî ya parlemento û beledîyan pêk hat. Heft partî yên ku di parlementoyê de bûn û gelek partî yên ku ji dervey parlementoyê bûn, besdarê hilbijartina bûn. Di vê hilbijartînê de partî yên çep (s û v) bi ser kevtin. Partîyên rast, ji derwey Moderatan dengen wan daketin jêr. Her çend ku rayên Moderatan hindek zêdetir bû jî, ji hilbijartina sal a 1991 an, lê tu kandidatên wî zêde nebûn. KDS di deqêñ dawî de derkevt ser %4 a. Partîya derûdor (Miljö Partiet) carekê din çû nav parlemento yê. Partiya Ny Demokrati, ku bi dijmayetî ya bîyanî yan hatîye naskirin ma ji dervey parlemento yê. Ev hilbijartina ji alîyekî va jî, serkewtinek bû bo bîyanî yan. Cara yekeme ku pênc kesen bîyanî, 2 kes di nav sosyal demokratan de, 1 kes di nav vänster de, 2 kes jî dinav partî ya derûdor (miljö) de hatin hilbijartîn bo parlemento ya Swêd ê. Ji vana yek wî keçekî Kurd bi navê Nalîn Baksî bû (s).

Li Eskilstuna jî partî yên çep bi ser katin. Sosyal demokratan di meclisa beledî yê de piranî kandîdatan girtin. Partîya çep 2 kandîdat zêdekir, partîya derûdor carek din bi 4 kandîdata ket nav meclîsa beledî yê. Partîya gel (Fp), partîya merkez(C), partîya moderat

(M) û partiya KDS di hilbijartîne serkevî nebûn û hijmara nonerên wan kêm bûn. Pişte hilbijartîne bi heftek serokê partîya gel (fp) Bengt Vesterberg û serokê wan ê Eskilstuna Anita Bohman ji berpirsîyari yên xwe istifa kîrin.

Encamê hilbijartina

	Riksdagsval 1994	Eskilstuna kommunal 1994	Eskilstuna kommunal 1991	Skillnad 1991–1994 i kommunvalet	Antal röster i kommun- valet 1994
m	22,3	13,2	15,7	-2,4	7 367
c	7,7	5,6	6,6	-1,0	3 092
fp	7,2	8,3	11,5	-3,2	4 640
kds	4,1	3,0	5,9	-2,9	1 645
s	45,4	51,3	44,3	+7,0	28 552
v	6,2	6,9	5,0	+1,9	3 854
mp	5,0	4,3	2,6	+1,8	2 411
nyd	1,2	4,9	7,3	-2,3	2 728
apk					110
fsp					776
soc.p					235
Övriga					248
Blanka					862
Ogiliga					301

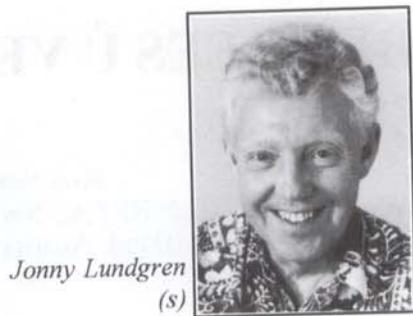
Mihkel Nömm,
Miljöpartiet
de gröna

1- EES peymana bazara azade ji bo sermaye, kar, mirov û berhem. Peymana EES di nav salakî de dikare were betalkirin. YE, di gelek warande xwedî yê siyasetek havbeş, wek aborî, derdor, penaber û parastina dahatî. Endametî ya YE, en kêm salê 20 milyare. Eger zarokên zarokê me bigêhin bawerî yek din jî, lê tu rêya jê derketinê tuneye

2- Alîyê zerarê gelekin lê alîyê qezancê kêmîn. Yek ji alîyê negativ demokrasî ya xirab û birokrasî ya bilinde. Swêd'ê di gelek pirsîyaran de û her waha di sîyaseta derdor de serbixweyî ya xwe hinda bike. Biryar û qaidêن YE li pêş, biryar û qaidêن Swêd'ê dibin. Ji ber ku YE dixwaze bi yek dengî ber bi derive biaxife, dengê me ê navnetewî û hevkarî ya me ya adetî ji bo welatên dinya sê yan hinda dibe. Beyanama navaroka xwarin û kalîta wê dadikeve û her waha geleks madeyêن bizerar di nav xwarinêde azad dibin. Asbest (werye naşewite) ku hatibu qedexekirin di ixracatê de azad dibe.

Alîyê qezenci (pozitiv) Almanya û Fransa têن mecburkirin, ku alîkarî bikin ji bo başkirina qaîdêن derdor (miljö regler) li ewropa cinûb. Tu tiştek baş nabe ku Swêd bibe endam.

3- Sîyasetekî hevbeş a YE, derbarey vizê û peneberan de heye. Sînorêñ mişterek û welatê ewel ku mirov tê, tenya yek şans dide wê kesê ku daxwazî ya penaberî ji weletekî YE kirîye. Ji bo gelekan wê bêkarî bibe problema herî. girîng, ji ber ku YE aborîyekî stabil (bicêh) ji enfilasyona niviz baştır dibîne. Ji ber ku şertên penaberan li gel pêvîstî yan de hev û du nagre, riskek mezin heye ku wê bêkarî di nav bîyanî yan de zêdetir bibe.

Jonny Lundgren
(s)

1- Peymana ESS ê di 1 ê çileya paşînde dest bi hukmê xwe kir. Ew peyman derîyê besen mezin yên bazara hundirî ya YE yê ji hevwelatî û şirketên Swêdî re vedike. Bi vî awayê 12 welatên YE yê û 5 welatên EFTA yê di bazareke hevbeş de dihelin ku nufusa wê 375 miljon e. Peymana EES ê gaveke nezin û girîng e, lê têrê nave. Swêd li derveyî yekîtiya gumrikê dimîne. Tu tesîra me li ser karê YE yê, yê pêşerojê nabe. Û pemanâ EES ê ne ewqas stabil e ku şirket bixwazin berê xwe bidin Swêdê û kar zêde bibe.

2- Hevkarîyek li dor polîtikaya derve û ya ewlehîyê tê avakirin. Hevkarîyek li dor polîtikaya hundir û karê polîsî (narkotika, terorizm, pirsên penahindetîyê, pisên derûberê û zêdetir tê avakirin. Imkan bi dest dikevê ku li kû be mirov bikare bixwîne, bixwebsite, şirketan deyne û teqawud bibe. Imkan bi dest dikeve ku li kû be, mirov bikare hesabê bankayê veke, peran bi deyn bigre, û xwe sigorte bike. Imkan bi dest dikeve ku mirov muhtacê ci be, ji xwe re bikare û bi serbesî bibe û bîne. Ji bo şirketan derîyê bazarê nû vedibe kû lê tîcaren bikin.

nebaşî: Risk heye ku burokrasî şax vede û qeydeyên bi detay zêde bibin. Risk heye ku çerçeweya besine ji serbixwebûna me tengtir bibe. Risk heye ku mehkeme bibin vwedî selehîyatê mezin. Risk heye ku bankeya merkezî ya YE yê di sîyaseta aborî de bi awayekî berfireh xwedî gotin be.

3- Polîtika Bîyanî û penahindetîyê ya Swêdî beşike ji xebata piştgirîya navnetewî ya me. Mirovên ku ji zulim, lêgerîyan û terorê direvin wê bizanibin ku Swêd xwedî li berpirsiyariya xwe derdikeve. Bi rêya ku îmkanan dide penahindan ku li Swêdê rûnên û lê bijîn.

Anders Nyqvist
(V)

1- EES (hevkarî ya aborî a ewrupa), peymana xebatekî hevbeş a aborî ye li gel YE, bê ewey ku bibin bi endam. Kontrola sînoran di peymana EES da dimîne, lê di peymana YE de radibe.

2- Wek pirensîb ez li dijê YE me, ji ber wê yekê naxwazim bersîva biryarê bidim.

3- Wek endamê YE em nikarin bêjin na, ji bona wan qaidêن ku wê li hember penaxwazan bêñ bi kar anîn. Ku kesekî daxwazî ya penaberî yê ji welatekî endamê YE kir, eger daxwazî ya wê/wî neyê pejirandin ji bal wî welatê ku daxwazî jê kirîye, ew nikare ji welatekî din ên endamê YE daxwazî ya penaxwazî yê bike.

Christina Andersson
(c)

1- Endametî îmkan û tesîr lêkirinê mezintir bi dest me ve tine.

2- Bi ya min mezintirîn başîya endametîyê hîzr û bîrên aştiyê û pirsên dorûberê ne. Tesîren negatif dikare şaxvedana burokrasîyê û kembûna demokrasîyê be. Eger em li ser prensipa nêzîkiyê ne bi israr bin.

3- Li gor dîtina min polîtikaya penahindetîyê bi endametîyê zêde nayê guhertin. ji iro de di navbera welaten de lihevkirin hene. Ez bawer nakim ku wê tesîr li rewşa biyanîyan bibe, zêdetir ji ya Swêdîyê din.

Sê pirsîyar, sê bersîv û heft partî

- 1- Ferq û cewazî di navbera peymana EES a îro û endametî ya YE de çîye?
 - 2- Dikarî bidî diyarkirin girîngtirîn qazanc û zerafîn Swêd ci dibe wextê ku bibe endamê YE?
 - 3- Eger ku Swêd bibe endamê YE wê ç i tesîrek li sîyaseta Swêd a penaberan bike?
- Wê tesîra wî li ser bîyanî yê li Swêdê ci bibe?

Miriam Holm
(KDS)

Gunnar Dickfelt
(m)

Anitha Bohman
(Fp)

1- Em bi tenê dikarin li dûv peymana peymana EES ê biçin û îmkana me tuneye ku em tesîrê lê bikin. Bi tenê weltên endam dikarin tesîrê lê bikin. YE li gor peymana EES ê zêdetir qadan dide ber xwe û ji bilî vê jî wek endam heye ku mirov tesîrê lê bike.

2-Başî: İndustrî ji bo plankirina pêşerojê şertên baş bi dest dixe û ev jî qazanceke ji bo pêşketina ekonomiya Swêdê. Valuta ewletir dibe. Karê dorûberê.

Nebaşî: İmkanen me kêmîtir dibin ku em bikaribin polîtikaya alkolê ya ku em dixwazin, bimeşînin. Li gor peymana EES ê endametîya YE yê li ser me girantir dibe. Di hindek waran de mafê biryara xwebixwe danê ji destê me derdikeve.

3- Wê bi awayekî berfireh tesîrê li ser polîtikaya penahindetîya neke. Baştır plankirina rêdana penahindan wê bibe encamek. Wê rewşa biyanîyan li Swêdê zêde tesîr jê nebîne.

Kilamek ji bo Beko

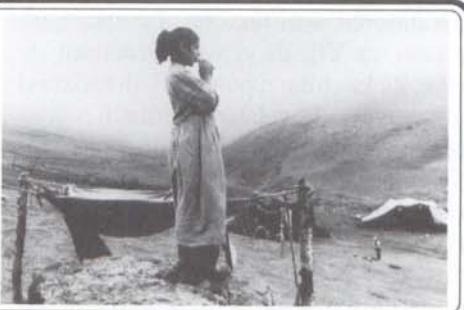
Kilamek ji bo Beko navê filmekî Kurdî ye û ji alîyê hunermendê **Kurd Nizamettin Ariç (Feqîyê Teyran) ve hatîye amadekirin.**
"Kilamek ji bo Beko, jîyana dijwar a jin û zarokên Kurda, her wah qetliama çekêñ kimyawi tîne ziman.

Ev Filma di roja 27-28/11/94 de li Bio kontrast, Eskilstuna kar dike.

1- Peymana EES ê hemu waran nade ber xwe. Yek ji wan ew e ku zireet ne di nav peymana EES ê daye.

2- Mena endametîyê ew e ku tu besdarê prosesa biryare û biryare bixwe dibî. Em li wê Ewrupaya ku hîzr û bîrên astî û azadîyê wek bingeh tên girtin, besdarê pêşketina demokrasiyê dibin û tesîrê li pêşketina demokrasiyê dîkin. İmkana bazarekî mezin a hundîrî bi dest me dikeve ku ev jî di qazanca şîrketen me yê piçûk û navîncî de ye. Ku Swêd nekeve YE yê, başî dibin nebaşî. Bê guman ciddîtirîn nebaşî ew e ji şûna ku em besdarê biryare bibin, diyê em li duv wan biryara biçin yê ku YE digre. Bi tenê peymanek, pêşketina di qadêñ cihê de peyda dibe, otomatîk bi dest me ye nayne. Bere bere peymana EES ê-grîdayî ku çend welatêñ EFTA yê dibin endamê YE yê- dikare bibe peymaneka "sembolîk" û mena wê kêmîtir dibe.

3- Em di YE yê de ji bo polîtika penahindetîya ya havbeş dixebeitin. Vê xebatê ji nûhave dest pê kirîye. Rewşa biyanîyen ku nûha li Swêdê ne, yan wê bêñ Swêdê, bi endametîya YE yî nayê guhertin.

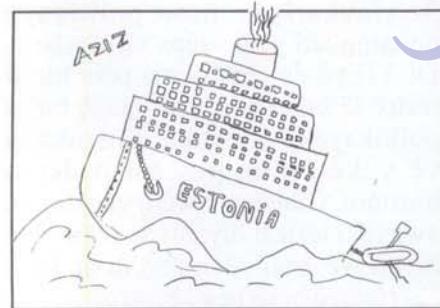
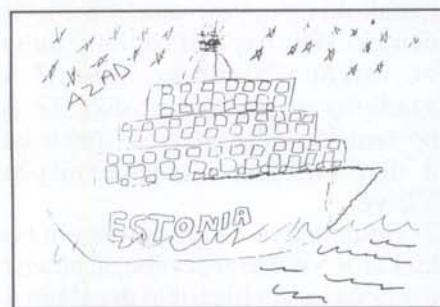
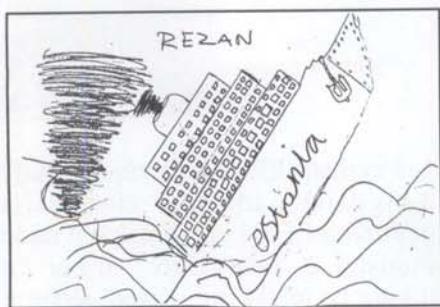
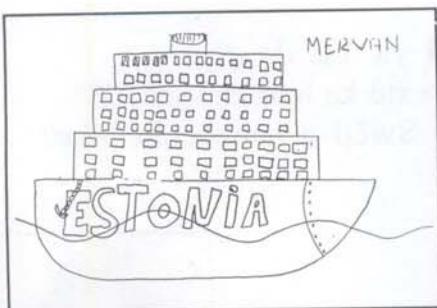

1- Peymana EES ê li Ewrûpayê mafê dengdanê nade me. Her الوا peymana EES ê dûvdîrêjîyê ji nade industeî û "investerare", ji ber ku dikare bê îptal kirin. Xwedî şîrket û "investîrare" pêwîstî bi bingehêñ qayîmtir hene ku li ser rawestin. Di navbera EES û edametîya YE yê de tu nakokîtune. Peymana EES ê ji bo demekî kêm baş e, ji ber ku ji nuha ve imkana bazareke hundîrî û azadîyêñ wê pêşkeş me dike. Lî ji bo demeka dirêj ev peyman têeñ nake û "divê" em bibin endamêñ kamil yê YE yê.

2- Endametîya YE yê pêwîst e ji bo ku kar li SWêdê zêde bibe, lê pêwîst e ji bona ku em bikaribin di gel bin û tesîrê li ser şert û zirotîn li Ewrûpay bikin. Ne bi kêmanî ji bo astî û derûberê.

3- Hevkariyek ji bo polîtikaya penahindetî ya Ewrûpa yê pêwîst e. Di YE yê de em dikarin pêre bin û tesîrê lê bikin berê Ewrûpayê bidin polîtikayeke comerdtir. Em nikarin vê yekê bikin, ger em li derva bimînin. Cihêtir ji Swêdî yê din, bi awayekî tesîr li biyanîyan nabe. Em hemû wê azadîyê bi dest dixin ku li Ewrûpayê bi serbestî bigerin.

Ji bo liberalan polîtikaya biyanî û penahindatîyê qadeke pir girînge. Ü em dizanîn ku hem li Swêd, hem li Ewrûpayî rasizm û dijminayetîya bîyanîyan serî hildaye. Lewra ji bo me girîntir eku em di gel bin û ber bi alîyê pozîtif ve tesîrê li pêşketinê bikin. Li Ewrûpayê ji muhtacî ji bo liberalan heye.

LEVRA EZ ERÊ DIBÊJIM

Di gel şerê cihanê a duhemîn Almanya û Fransa 25 caran, di nav 500 salê dawî de bi hevre şer kirine. Gelê Ewrupa, ji van şeran û wêrankarîya ku dibu êdî bizar bibû. Di sala 1919' an de Komela Netewan bûn pêşengê pêkanîna Yekîtiya Navnetewî. Piştê şerê cihanê ya yekem, di armanca xwe ya, ji bona pêkanîna aştî yê li Ewrupa, bi ser neket. Eger ku Almanya û Fransa nikarbuna lihev bikrana, tucar li Ewrupa aştî pêk nedihat. Lewra li Ewrupa Yekîtiya Komir û Pola di sala 1951' an de, di navbera Fransa, Almanya, Italya, Belçika û Luxembur û holanda de pêk hat. YE, di waxtek de, ku aştiya li Ewrupa di merhela herê niviz de ye, pêk hat. Bi rêya têkilhevkirina ticaret û aborîya welatan riskên şerekê nû bu tiştek ne mumkun. İro navê wî yekîti ya buye YE û ji 12 welatan pêk tê. Ji dervay wan welatên ku me li jor navê wan nivîsî ye Ingiltere, Irlanda û Danimark di sal a 1973' an de, Yunanistan di sal a 1981' an de, Ispanya û portekiz di sal a 1986' an de bun endamê YE. İro sê armancê vî yekîti yê heye, pêkanîna aştî, demokrasî û pêşde birina Ewrupa yê ye.

İro YE dikare ji bona aştî yê çi bike? û Swêd dikare çi bike?

YE dikare piştê wê şerê wêrankarî, alîkarîya yugoslavîya berê (Xirwat, Serb, Silovenî û Bosnîyan) bike, ji bo bikaribin, welatên xwe û demokrasîyê avabikin. Wek çawa alîkarîya Ispanya, Yunanistan û Portekîz kirin, piştê ku dîkatorên wan têk çun. Lê erkê herê mezin ya YE, di vî waxtê modern de ewe, ku kar bike ji bona aştî, demokrasî û halxweşî, di welatên rojhilat û rojava û Sovyeta berê de bi cih bibe. Divê ku Swêd li gel YE be û bi hemû quweta xwe ji bona xurtkirina xeta wî kar bike. Eger ku demokrasîyekî bicî (stabil) û dinyayekî refahîr nebe, rê li pêşîya pupilizm û nijatperestî vedibe, ku

desalat têkeve destê kesekê çewt di kare welat bibe felaketekî mezin, divê em xwe ji mirovên wek Jîrînowskîi biparêzin. Piştî têk çuna komunizmê li Rusya ku xwarin nema bû, ji bo wî gelek asan bu

ku xelkê bixapine, lê Sovyeta berê ku zilum li xelkê xwe dikir, ji ya iro baştı bu. Rêkxistina ku herê zêde pere dide welatên rojhilat YE ye û dikare zêdetir ji bide. Lewra divê Swêd biçe nav û tesîr li YE û li wan pirsîyan bike.

YE rêkxistineke ku tenya ji welatên demokratik pêk hatîye. Eşkere ye ku Turkiye zilum li netevên kêmên naskirî dike, azadîya weşan û lénérînê tune. Ji ber vê yekê bû, ku daxwazîya Turkiye ya ji bona endametî yê cara duhemîn disan ji alî YE ve nehat qebul kirin. YE na yê qiyaskirin li gel diktatoran, wek Yekîtiya Sovyet û Yugoslavya, ji ber ku ew yekîti yana bi tirs û zora çekan pêk hatibun. YE li ser hevkariyekî azad pêk hatîye. Mirov dikare YE, li gel YWA (USA) miqayese bike, ku federasyoneke û li ser daxwazî û hevkariyek azad, di navbera 52 dewletên Amerîka de pêk hatîye. Tu kes nikare bêje ku yekîti ya dewletên Amerîka wê têk bike.

Gelek caran rû daye ku biryarên welatên din tesîr li me kirine, bi teybeti di warê derdor (Miljo) û aborî de. Guhertinê derdor tu sînor nasnake. Em dikarin koldioxid ê di YE %1/4 kêm bikin, ev beramberê ku em koldioxid ê %10 di nav xwe de kêm bikin ne. Li gora pisporan waxtê ku em bibin endamê YE wê faiz kêm bibe. Ku %1 procent faiz kêmbe Swêdê di navbera 12-14 milyaran de feyde dike, ku em dikarin bi vî perey heqê endametîya YE bidin. Bersîv gelek asane pêwîstîya Swêdê bi YE û a YE bi Swêdê heye.

GARY SERETIS
Erêji bo "YE"

LEVRA EZ NA DIBÊJIM

Di 13'ê meha 11'an de em dixwazin di derheqê meselek siyasi, dîrokî û girîng, di dîrheqê endam bun di Yekîtiya Ewrupa (YE) de helwîst bigrin. Ev tê mena ku emê wê iqtidara mezin a nû bibin.

Avayî ya YE ne demokratîka. Organa ku biryaran dide, ne di jêr kontrolek demokratîk daye. Parlementoya ku ji alî hevwelatî yan ve tê hilbijartîn karê wî şîretkarî ye. Nêhnî bun gelek berfirehe, şîrketên mezin ên Ewrupa bi xebatê xwe ên lobî tesîrekî mazin li ser biryar û qanunan dikan.

Di kocivînên bilind a YE de, ev belavokên ku derdiçin ilankirina şerekî vekirî ye li dijê sendiqâ bi rîya kêmkirina mûce û asankirina qanunên ji kar avîtin. Sîyaseta peymana Maastricht (mebest peymana YE ye) bu sedemê bêkarîya gişî li cihê ku lê hatîye ceribandin. Di waxteki nîzik de wê 20 miljon kes bibin bêkar, di naw YE ya îro de. Tekoşîn li hember enflasiyonâ aborî armanca serekî ye. Bêkarî çâ dibe bila bibe.

Ku em bibin endamê YE, em mecburin li pey Sîyaseta wan biçin, her çend ku navê serok wezir Karlsson û şosiyal demokrat be ji. Li hember vî rastîye, tu daxwazîyekî xeyalî nabe alîkarê projeyekî cep, di nav YE de. Waxtê me dest pêkir bi rîyêna cuda, cuda li gor aborîya YE, şekil bidin aborîya xwe, ew dem bêkarî di nav meda zêde bû. Danistandinê heftê girêdana kron bi ECU re bu', ku 150 miljona ji gelê Swêdê re bû mal û berhem kêm bû, bêkarî %5 zêde bû.

Politîka YE bi xwurtî zor li kêmkirina xebatê gişî (karê fermî ên dewletê) dike. Tu tesîrek li tang û balafirê

JAS nayê kirin
ku nikaribe
b i f i r e ,
p ê ç a w a n e
barekî giran
dixe ser milê
alîyêner nerm ên
sektora giştî
wek sihe,
lênenrîn û
g a r a n t i y a
civakî.

Her çend ku
ferqek mezin

di navbera welatêndam de hebe ji
dîsan, zirufêjin jînîn Swêdî, ji zirufê
jinîn welatêndam YE gelek baştire. Li
Swêdê nîzik %80 jînîn ku gihêştîne
temenê kar, di nav karadene ev
nîsbeta li welatê YE % 50 ye.

Di sîyaseta derive de Swêd xwedî yê
urf û adetên serbilinde. Ku em bibin
endamê YE, wê dengê me yê
navnetewî were birîn. Tu car dewlata
Swêd an ji wezîrî derive ê Swêdê wê
nikaribe, di Yekîtiya netewande (FN)
rabe ser pê, bi adilane û serbixwe,
duzenekî baştır ji bo dinya yê bine
ziman û li dijê êrêşen dewletêndezin
li ser welatên sê yan bisene. YE
dixwaze bi yek dengî di xebatê
navnetewî de biaxive û armanca
dahatû pêkanina parastinekî havbeşe,
bi alîkarîya çekën kimyavî ên Fransa
yan ji ên Ingiltere.

YE wê sîyasetekî havbeş û gelek
dijwar pêk bîne. Dest bi avakirina
diwarekî kirine li hember dinya yê.
Me pêş çend sala tema wê yekê,
waxtê ku penaberên Arnavutî bi giştê
ji Italia yê paşde hatin avîtin bo nav
behre girt. Polis û dezgay dewletêndam
YE, gelek caran zilm û neheqî li
penaber û bîyanî yê li wan welatan
dikan. Ji ber bêkarîya bilind û neheqî
yê ne adîlane di nav civakê de,
gurupê Nijatperest û Faşist xurtir
dibin.

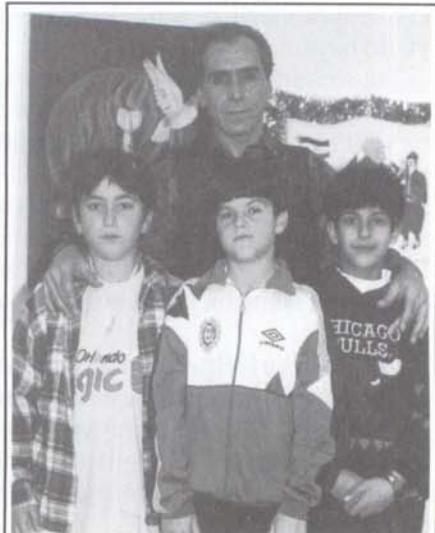
Di dinya îrode, iqtidarekî xwurt û ne
demokratîk, bi hewesên eskerî, tişta
herê kême ku daxwazî ji bo wî heye.
Lewra tu şik ji bo min tune ku ez
nebêjim na! di 13
meha 11 an de.

Tommy Jansson
Rêkistina gel li dijê "YE"

ESTONIA

Estonia di navbera Stockholm
û Talin de diçû û dihat. Di roja
27-09-94 an de, nîvê şevê,
katjmîr(seet) 12.30 ket bin avê.
Wê rojê tofan bû, pêlên derya
yê 8-10 metre bilind bûn. Ji
deryê pêşî ve av tê hundirê gemî
yê. Barê gemî yê, qamyon û
tirimbêlêlîn din, baş nehatibûn
girêdan. Estonia di 5 deqîqan de
xwar bû û cû binê avê. Ji 1049
kesen rîwî, tînê 138 kes ji
mirnê xilas bûn û 911 kes bi
gemîye re ketin bin behr û
xeniqîn. Waxtê me li
televizyonê dinêrî dîya min
girîya. Helikopteran însan ji nav
avê hildikşandin jor. Dibêjîn wê
Estonia ji binê derya yê
derbixin, lê wê gelek buha be.
Hêj nizanîn ji ber ci av ketîye
hundirê Estonia. Xwedî yê
gemî ya Estonia kesen Swêdî û
dewleta Estoniya yê ye.

Peymana parastina havbeş rê dide ku polisê Alman li swêdê biçin li deryê xelkê bidin û wan bigrin.

Gringtirîn organên YE:

- 1- Encumena şîretkarîyê - Ji serokên 12 welatan pêk tê û şîretan dide komisyon pêşniyaran û wezaretê biryardanê.
- 2- Wezareta şîretkarîyê- ji 12 wezîrê wan welatan pêk tê û biryaran dide.
- 3- Dadgaha YE -ji 13 endaman pêk tê û biryarên têñ sitandin kontrol dike.
- 4- Komîsyona YE -ji 17 endaman pêk tê û pêşniyaran ji bo biryaran amade dike.
- 5- Parlementoya YE -ji 518 endaman pêk tê û karê wan tenya şîretkarîye
- 6- Komîta aborî û komelayetî -ji 189 endama pêk tê karê wan jî şîretkarîye

Mafê dengdanê

Mafê dengdanê li gor jimara hevwelatîmyên welatan endam hatîye diyañkîrin. Almanya, Italya, Fransa û Ingiltere her yek 10 dengêñ wan heye. Holanda, Yunanistan, Portekiz, Belçika her yek 5 deng, Ispaniya 8 deng, Danimark û Irlanda 3 deng û luxemburg 2 dengêñ wan heye. Eger ku swêd biçe nav yekîtiyâ Ewrupa wê 4 dengêñ wî hebe.

YE û Demokrasî

Yek ji mesela herî girîng ku rexne lê tê girtin mesela demokrasî yê ye. Ew dewletênu ku YE pêk anîne çiqas demokrat bin ji lê avayî ya YE ne demokratike. Gelek welatênu endamê YE jî didin dîyarkîrin ku kîmanîyek fnezin di warê demokrasî yê de heye.

1-Tu welatekî endamê YE nikare derheqê welatê xwe de bi serê xwe biryar bide. Ji ber ku cihê biryardanê Bruksel e.

2- Almanya, Fransa, Ingiltere, Italya û Ispanya piranîya dengan Pêk tînin. Ev neheqîyeke li welatênu din ên endam. Di hemû biryarde giranîya wan dîyare.

3- Biryarênu ku li Bruksel têñ sitandin di ser qanun û yasayêñ wan welatênu endam re ye. Dibê ku hemû welatênu YE wan biryarênu têñ girtin bi cî bînin, her çend ku li dijê menfeata welatê wan be jî.

4- Parlementon yaku ji bal hevwelatî yêñ welatênu endam tê hilbijartîn, karê wan şîretkarî ye.

5- Ji ber nêhnî bun, pirensîb û birokrosîya organan, informasiyonenê girîng û protokolên civînan ji raya

giştî têñ weşartîn.

6- Welatênu endam serbixwe bunî û bê terefê ya xwe hindadikin.

YE û kar

Mesleyek din a girîng di nav welatênu YE de mesela kar û bikarî yê ye. Di vê warêde gelek argument têñ gotin. Rêkxistinênu ku dixwazin Swêd biçe nav YE di wî bawerî ya de ne ku vê bikarê kêm bibe. Rêkxistinênu li dij YE dibêjin na! wê bikarî zêdetir be.

Wek ku tablo da dîyare bêkarî di nav welatênu YE de, li gor nîsbeta ji Swêdê gelek zêdetire. Ev yeka şik peyda dike ku wê bêkarî kêm nebe, ji ber ku welatênu endamê YE ta nuha bêkarî ya di nav xwe de çareser nekirine. Bi taybetî di nav ciwan û bîyanî yan de wê bêkarî zêde bibe. Waxtê biryar derbarey suka kar de têñ girtin, tu car berjewendîya kargeron li ber çev nayê girtin û piranîya biryaran li gor daxwaza xwedî yê kar têñ sitinden. Rê ji bo xwedî yî kar hatine asankîrin ku karger ji kar bavêje.

YE û welatênu sêyan

Welatênu endamê YE bi wê yekîtiyâ dixwazin dîwarek di navbera xwe û

welatênu din pêk bînin û rê li pêşîya gelek tiştan bigrin. Têkilîyê aborî ên di navbera YE û welatênu dinya sê yande li hember feyda aborî a welatê sê ya ye. YE wê tiştan bi erzan ji wan bikire û buha bifroşe wan. Ji ber nebûna imkanênu welatênu dinya sê yan madey xam yen wan welatan ji bal kompanî yên YE ve têñ talankirin. Bi rîya teknika pêşkevtî welatênu dinya sê yan her dem mecburê xwe dikan. Ji zerarê zêdetir tu faydekî dinya sê yan di vî yekîtiyê de tune.

Ji sal a 1976' an virde welatênu YE di nav xwe de peymanekê bi navê TREVI (xebatekî politik û havbeş derbarey penaber û bîyanîyan de) pêk anîne. TREVI ji 5 kesan pêk tê xebatîn wî nêhnîye û ji demokrasîyê gelek dure. Ev ji diwarek dine li dij xelkê welatênu sê yan ku naçar dibin, ji welatênu xwe derdikevin û daxwaza penaberî yê li welatênu Ewrupa dikan. Li gora biryarê TREVI kesek ku daxwazîya penaberî ji welatekî YE bike, eger daxwazîya wî/wê neyê qebulkirin mafê wê/wî tune ku ji welatekî din ê YE daxwazîya penaberî yê bike.

STÖDGALA FÖR KURDISTAN

19 november 1994 kl 18-21
i Stålforsskolans Aula, Eskilstuna

Artister

Şiwan Perwer
Cecilia Ringqvist
m fl Kurdiska och Svenska grupper

Biljettintäkterna går till biståndsverksamhet
i Kurdistan
Arr: Svernska Kurdkommittén m fl

ERÊ YAN NA!

tu bîryar didî

Di sala 1990'an de parlementoya Swêd ê bi piranîya dengan bîryar da ku daxwazîya endametî yê ji Bazara Havbeş a Ewrupa (BH) bike. Di sal a 1991'ê de bi fermî daxwaza endametî yê ji BH kir. Welatên endamê BH, di Sala 1991'an de li bajarê Maastricht'ê (navê bajarekî Holanda yê ye), bi peymanekî nû, bîryara Yekîtîya Ewrupa (YE) dan. Bi vî şêwey BH cîyê xwe da Yekîtîya Ewrupa (YE) û kete nav dirokê. Di sal a 1992'an de Parlamentoa Swêd ê, peymana YE pejirand û bîryara dengdana giştî da. Di 13 ê meha 11 an de, wê xelkê Swêdê bîryar bide, Swêd biçe nav yekîtîya Ewrupa yan na.

Kurtîyek ji diroka bazara havbeş Pişteş şerê cihanê a 2 yan 6 welatên

Ewrupa (Almanyâ, Fransa, Belçika, Luxembur, Holanda û Italya) di sal a 1951'an de, bi armâna ku rê li pêşîya şerekî nû bigrin, bazara hesin û şirketên ku çekan çedikin têxîn bin kontrola xwe, hevkarîyekî bi navê Yekîtîya Pola û Xalqoz (komir), her waha di sal a 1957'an de ji bona avakirina aborîya welatên xwe, bi peymanekî nû. BH a Ewrupa di nav xwede pêk anîn. Ji bo asankirina ticaretê di nav xwe de, bîryara rakirina gumrukê û sîyasetekî havbeş di warê berhema kiştûkal (ziraat) de dan.

Di sal a 1973'an de Ingiltere, Danimark û Irlanda, di sal a 1981'an de Yunanîstan û di sal a 1986'an da Ispanya û Portekiz bun endamê BH.

Her çend ku gümruka sînoran di nav xwe de rakirin, lê dîsan gelek astengê din hebûn, ku rê li pêşya xwurtbuna BH digirt. Ji bo şirketên welatên BH gelek dijwar bu, ku reqabetê bi şirketên Japonya û Amerikara bikin. Yek ji wan astengen ew bu ku di bîryar sitedinêde yekdengî pêwîst bû. Ji ber wan sedeman desalatdarêne wan welatan li ser hindek tiştînu da sal a 1960'an de bi hev kirin. Wek:

1- Bîryar dan ku mirov, ked, berhem û sermaye bi azadî di nav van welatan

de hereket bike, tu qanun û qaidêne wan welatên endam nikare rê li pêşîya vê yekê bigre.

2- Pirensîbê bîryardanê hatin guhertin. Li cîyê pirensîba yek dengî pirensîba pir dengê (3/4) hat qebulkirin.

BH gelek firehtir û kurtire.

Welatên endamên YE, bi rêya pêkanîna yekîtîya aborî û siyâsî dixwazin dîwaran di navbera xwe û welatên din de avabikin. Dixwazin bibin xwedîyî iqtidar û aborîyek

TABELL I.

Några fakta om EU:s medlemsländer, och om de fyra "kandidatländerna":

Land Medlemmarna	Invånare Milj.	Arbetslöshet % -93	Levnads- standard BNP/capita-93	Platser EU-parlamentet	Röster Rådet
B - Belgien	10,0	11,9	98	25	5
DK - Danmark	5,2	12,4	99	16	3
D - Tyskland	80,3	10,1	110	99	10
E - Spanien	39,1	22,5	72	64	8
F - Frankrike	57,2	11,2	103	87	10
GR - Grekland	10,2	10,0	44	25	5
IRL - Irland	3,5	19,5	65	15	3
I - Italien	57,8	10,9	95	87	10
L - Luxemburg	0,4	-	120	6	2
NL - Nederländerna	15,2	8,5	93	31	5
P - Portugal	9,9	4,7	52	25	5
UK - Storbritannien	57,7	10,7	88	87	10

Kandidatländerna:

AU - Österrike	7,8	4,8	97	21	4
N - Norge	4,3	5,7	95	15	3
S - Sverige	8,7	7,3	94	22	4
SF - Finland	5,0	16,6	90	16	3

* Index, mätt som "köpkrafts pariter". Index OECD-snitt = 100.

Piştê van bîryaran xebata havbeş di na wan de baştir bu. Bi wê rêya bazar û aborîyekê xwurt di nav xwe de pêk anîn. Pêkanîna YE, yek ji armancêne wanê bingehî bu, Ji bona xebatek havbeş di warê sîyasî, aborî û parastin de. Têkçûna iqtidara Sovyet û hilweşandina dîwarê Berlîn xebata wan a ji bona YE xwurtir kir. Ji bo vê yekê ji di dawîya sal a 1992'an de li Maastricht ê bi peymanekî nû YE pêk anîn. Armanca YE ji armanca

xwurt, li hember iqtidar û aborîya Japonya û Amerika. Her çiqas ku navê wê YE be jî, tenya 12 welatên Ewrupa endamin û hemû welatên din ên Ewrupa li dervay vî yekîtîyê ne. Her çend ku BH di gelek tiştan de xwedî iqtidar bu jî, li dîsan cîyê YE nagre. Ligor peymana YE, welatên endam di nav xwe de yekîtîya sîyasî, aborê, civakî, parastin (ordîya Ewrupa, polis û dezgahêne nêhnî) pêk tînin. Lê hindek caran dibe ku ûstisna di hindek tiştan de hebin.

DISTRIKTSSTYRELSE

BILDAD

för kurdiska ungdomar

Den 24 september 1994 samlades de kurdiska föreningarnas ungdomssektioner från Katrineholm, Linköping, Örebro och Eskilstuna i kurdiska föreningens nya lokaler i Parkkällaren i Eskilstuna.

Representanter från Kurdiska Ungdomsförbundet i Stockholm var också med.

Avsikten var att bilda ett sydsvenskt distriktsförbund för samarbete mellan ungdomssektionerna. Efter tre timmars arbete valdes en distriktsstyrelse. Mötet avslutades med mat och dans i föreningslokalen.

KIF

Kurdiska IF har spelat 9 matcher under hösten 1994

1- Kurdiska - Sloga	4 - 6
2- Kurdiska - KFUM	2 - 0
3- Kurdiska - Gilberga	2 - 2
4- Kurdiska - Nyby	2 - 1
5- Kurdiska - S.holm	1 - 3
6- Kurdiska - Croatia	2 - 1
7- Kurdiska - Diana	1 - 2
8- Kurdiska - Standard	1 - 5
9- Kurdiska - Vardandi	1 - 1

Resultat: Vunnamatcher 3, oavgjorda matcher 2, förlorade matcher 4, Påäng 11, mål 16 - 21 De flesta mållar har gjorts av Osman Safari. De andra mållar gjorts av Carlos, Salar och Zaman

MUSIKGRUPPEN JIR

Musikgruppen JIR bildades 1990 inom Kurdiska föreningen i Eskilstuna.

Gruppen består av musikerna Nabaz Barzangi, key-board, Kurdo Mohammed, gitarr och Jir Barzangi, sångare.

Musikgruppen har deltagit i många olika kurdiska och internationella fester, både i Eskilstuna och på andra orter. Just nu arbetar gruppen med att spela in en kassett.

Intresserade kan kontakta musikgruppen JIR genom kurdiska föreningen.

DAGENS FRÅGA:

Tycker du att Sverige ska gå med i EU?

Leyla Ötunc
Studerande

- Jag tycker inte att Sverige ska gå med EU, för att jag tror att de kommer att bestämma över Sverige för mycket.

Erselan Azizi
Studerande

- Jag säger nej till EU för att det blir lättare att ta in knark. Det blir lättare att få in sjukdomar och det blir svårare att kontrollera vad som finns i maten.

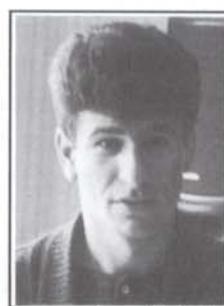
Tara Mohammad
Studerande

- Jag vet faktiskt inte. Ju mer man informeras, desto svårare blir det att kunna bestämma sig. Med det är bra att det är folket som bestämmer.

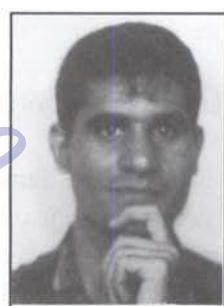
Behman Rahamanifar
Studerande

- Jag säger nej till EU för att Sverige redan är bättre än EU-länderna. Sverige har bättre miljö, bättre jämställdhet, bättre socialt skyddsnät och lägre arbetslösitet.

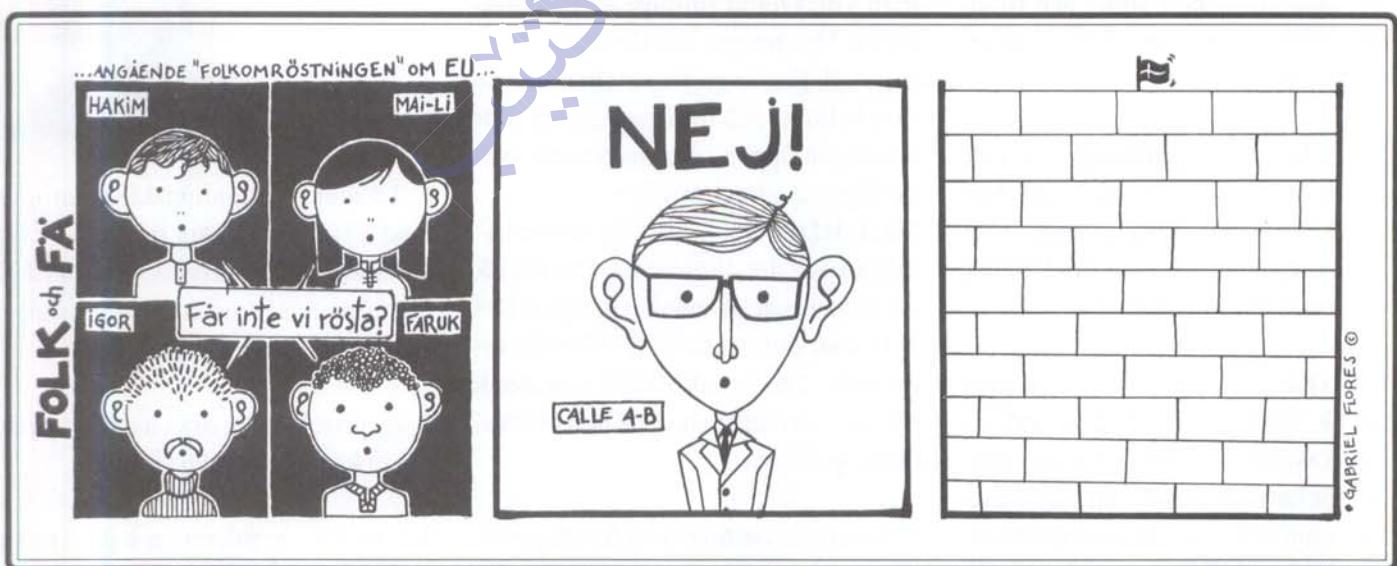
Jafer Esmaeilzadeh
Praktikant

- Nej! Jag vill inte att Sverige ska vara med och bygga murar mot resten av världen, särskilt länderna i Tredje världen. EU är ett sätt för de rika länderna att fortsätta att förflycka de fattiga länderna.

Faramaz Ahmedi
Studerande

EU har dålig utlänningpolitik. Miljöpolitiken är inte heller bra. EU är en klubb för de rika i Europa, som med de fattiga människornas pengar vill konkurrera med Japan och USA.

REDAKTION

Firat Nemrud
Rasit Burhan
Tara Ibrahim
Tavga, Bekas

POSTADRESS

Kurdiska Föreningen
Box 14 595
630 14 Eskilstuna

BESÖKSADRESS

V. storgatan 3
Tel. 016 - 13 12 52
Postgiro: 26 52 90 - 7

Mikael Nömm,
Miljöpartiet
de gröna

Jonny Lundgren
(s)

Christina
Andersson
(c)

1- EES är den fria marknaden för Kapital, Tjänster, Personer och Varor. EES kan sagas upp på ett år. EU är gemensam politik på en rad områden, t ex Ekonomi, Miljö, Flyktingar och i framtiden Försvaret. EU medlemskapet kostar minst ca 20 miljarder årligen. Det finns ingen väg ut ur EU om våra barnbarn kommer till en annan åsikt.

2- Nackdelarna är många och fördelarna få.

Nackdelarna är sämre insyn, demokrati och ökad byråkrati. Sverige misster självbestämmendet i många frågor, bla rätten till en egen miljöpolitik. EU-regler och lagar får företräde framför svenska lagar. Vi förlorar vår internationella röst. Deklarationen av matens innehåll och kvalitet försämras samtidigt som fler skadliga ämnen tillåts i maten. Asbest som varit totalförbjuden kan åter användas i importerade varor.

Fördelar är att miljöreglerna i de sydeuropeiska länderna skärps och att Frankrike och Tyskland tvingas samarbeta. Inget av detta blir dock bättre med ett svenskt medlemskap.

3- EU har gemensam visum och asylpolitik. Gemensam yttre gräns gör att första asylland i EU blir den enda chansen för en asylsökande. Arbetslösheten kommer att vara ett stort problem, för många, då EU anser att det är viktigare med stabil ekonomi och låg inflation framför låg arbetslöshet. Arbetslösheten för invandrare riskerar att bli hög när invandrarens förutsättningar

1- Den 1 januari 1994 trädde EES-avtalet i kraft. Det ger svenska medborgare och företag tillgång till stora delar av EU:s inre marknad. Detta innebär att de tolv EU-länderna och fem EFTA-länder integreras i en gemensam marknad med cirka 375 miljoner invånare. EES-avtalet är ett stort och viktigt steg, men det räcker inte. Sverige står alltjämt utanför tullunionen. Vi har inget inflytande över vad EG/EU gör i framtiden. Och avtalet är inte tillräckligt stabilt för att företag skall vilja investera och skapa jobb i Sverige.

2- **Fördelar:** Ett samarbete byggs upp kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Ett samarbete byggs upp kring inrikes- och polisiära frågor (Narkotika, terrorism, asylfrågor, miljöfrågor mm). Det är möjligt att studera, arbeta, starta företag och pensionera sig var man vill. Det är möjligt att ha bankkonto, fåna pengar och försäkra sig var man vill. Det är möjligt att handla vad man behöver och föra med sig fritt. För företagen öppnas nya marknader och möjligheter att göra affärer.

Nackdelar: Det är risk för större byråkrati och detaljreglering. Det är risk att delar av vår suveränitet minskar. Det är risk att domstolarna får för stort inflytande. Det är risk att EU:s riksbank får för stort inflytande på den ekonomiska politiken.

3- Svensk invandrar- och flyktingpolitik är en del av vårt internationella solidaritetsarbete. Människor på flykt från förtryck, förföljelse och terror ska veta att Sverige tar sin del av ansvaret, genom att ge flyktingar möjlighet att bosätta sig och leva i vårt land.

1- Ett medlemskap ger ett större inflytande och möjligheter att påverka.

2- Fredstanken och miljöfrågorna ser jag som de största fördelarna med ett medlemskap. Negativa effekter kan vara större byråkrati och demokratifrågor - om vi inte slår vakt om närvets principen.

3- Jag har svårt att se hur flyktingpolitiken förändras vid ett eventuellt medlemsskap. Redan idag finns överenskommelser mellan länder. Jag tror inte att invandrarnas situation påverkas mer än situationen för andra svenskar.

Anders Nyqvist
(V)

1- EES är ett ekonomiskt samarbete med EU utan att vara medlem i EU. Gränskontrollerna finns kvar med EES men försinner vid ett medlemskap i EU.

2- Av princip är jag emot unionsbyggen så jag kan inte svara på frågan.

3- Som EU-medlemmar kan vi neka en flykting asyl pga de regler som kommer att gälla. Nekar ett EU-land asyl gäller detta i alla EU-länder, men om ett EU-land ger asyl behöver inte något annat EU-land göra det.

TRE FRÅGOR TRE SVAR OCH SJU PARTIER

- 1- Vad är skillnaden mellan det nuvarande EES-avtalet och ett eventuellt medlemskap i EU?
- 2- Kan du nämna de viktigaste fördelarna och nackdelarna med ett svenskt medlemskap i EU?
- 3- Om Sverige går med EU, hur påverkar det den svenska flyktingpolitiken? Hur påverkas invandrarnas situation i Sverige?

Miriam Holm
(KDS)

Gunnar Dickfert
(m)

Anitha Bohman
(Fp)

1- EES-avtalet har vi bara att rätta oss efter och ingen möjlighet att påverka. Det kan bara medlemsländerna. EU berör fler områden än EES-avtalet och dessutom har man möjlighet att påverka som medlem.

2- **Fördelar:** Industrin får givna förutsättningar för framtidens planering vilket gynnar en god tillväxt för Sverige. Tryggare valuta. Miljöarbetet

Nackdelar: Vi får sämre möjligheter att driva den alkoholpolitiken som vi vill. Kostar mer pengar än EES-avtalet. Vi frånsäger oss självbestämmande på vissa områden

3- Det kommer inte att påverka flyktingpolitiken i någon större utsträckning. En bättre planering av flyktingmottagandet i Europa blir förmodligen resultatet. Situationen för invandrare i Sverige kommer inte att påverkas i någon större utsträckning.

1- EES-avtalet omfattar inte alla områden. Bl.a omfattas inte det viktiga jordbruksområdet av EES-avtalet.

2- **Fördelar:** Ett medlemskap innebär att Du deltar i beslutsprocessen och i besluten. Vi får delta i och påverka utvecklingen av demokratin i ett EUROPA där freds- och frihetstankarna sätts i förgrunden. Vi får tillgång till en stor inhemska marknad vilket framförallt är gynnsamt för våra små och medelstora företag.

Nackdelar: Går inte Sverige med i EU så vänds fördelarna till nackdelar. Den allvarligaste nackdelen är utan tvekan att i stället för att delta i besluten så får vi anpassa oss till de beslut som fattas inom EU. Enbart ett avtal ger oss inte med automatisk tillgång till den utveckling som sker inom olika områden. På sikt kan också - beroende på hur många EFTA-länder som går med i EU - ett EES-avtal få formen av ett hängavtal och därmed minska i betydelse.

3- Vi strävar efter en samordnad flyktingpolitik i EU. Detta sker redan idag. Invandrarnas situation för de som finns i eller kommer till Sverige kommer inte att förändras av ett medlemskap i EU.

1- EES-avtalet ger oss inte rösträtt i Europa. EES-avtalet ger inte heller näringsliv och investerare tillräcklig långsiktighet eftersom avtalet kan sagas upp. Företagare och investerare behöver säkrare grund att stå på. Det råder dock inte något motsatsförhållande mellan EES-avtalet och ett medlemskap. EES-avtalet är på kort sikt bra eftersom det redan nu ger oss tillgång till den inre marknaden och dess friheter. Men på längre sikt är avtalet inte tillräckligt utan vi bör bli fullvärdiga medlemmar i Europa!

2- EU-medlemskap behövs för att vi ska rädda jobben i Sverige, men också för att vi ska kunna vara med och påverka förhållandena ute i Europa. Inte minst för freden och miljön!

3- Det behövs en ökad samordning av den Europiska flyktingpolitiken. I EU kan vi vara med och påverka Europa mot en mer generös flyktingpolitik. Det kan vi inte göra om vi står utanför!!! Invandrarna påverkas inte på något annat sätt än andra svenskar. Vi får ju alla del av samma frihet att fritt röra oss i Europa. För oss liberaler är ju invandrar- och flyktingpolitik ett angeläget område och vi är väl medvetna om att racism och främlingsfientlighet har flammat upp både i Sverige och ute i Europa. Det är därför en ännu viktigare sak för oss att vara med och på-

Skogsängens Dam & Herrfrisör

Vi gör allt i modern hårvård

Sadeyeh

Klippling 140:-
Permanent 400:-
Slingor & klipp 380:-

Tidsbeställning & Dropp in

Quan

Fri parkering! Välkommen!

Skogsängens centrum, Eskilstuna. Tel 016-13 97 28

HJÄLPER DEN FRIA MARKNADEN U-LÄNDERNA?

Med anledning av folkomröstningen om EU diskuteras flera olika frågor i massmedia. En sådan fråga är Sveriges roll i internationella relationer. Ja-sidan påstår, att om Sverige kommer in i EU kommer Sverige också att delta aktivt i internationella relationer, nämligen i relationerna mellan Europas länder. Men Europa består inte bara av tolv länder. Om man begränsar Europa till tolv länder, så bygger man en ny Berlin-mur mellan öst och väst. Ja-sidan påstår också att om Sverige inte bli EU-medlem blir vi isolerade från Europa. Detta påstående är ett exempel på att ja-sidan begränsar sina internationella relationer till tolv länder. Nej-sidans perspektiv på internationella relationer är ett världsperspektiv med undantag av Sveriges nationalister. Men Sverige har redan större handelsutbyte med de tolv länderna genom EES-avtalet än med världen i övrigt. Om Sveriges folk säger "nej" till EU kommer det naturligtvis att påverka Sveriges utrikeshandel.

EU är en koncentration av ekonomiska tillgångar. Kommer denna starka ekonomiska koncentration att hjälpa u-länderna eller inte? Det är en grundfråga, som man måste fundera över. Skillnaden mellan Nord- och Sydländerna ökar med den fria marknaden. EU:s kärna är den fria marknadens politik, särskilt mellan de tolv medlemsländerna men även med världen i övrigt, eftersom EU:s ekonomiska politik är liberalisering, dvs ekonomisk frihandelspolitik. 940827 fanns det en debattarti-

kel i tidningen Folket med rubriken "Sverige måste ha en tydlig och långsiktig flyktingpolitik". I den debattartikeln påstår debattörerna att "en global frihandelspolitik och en marknadsekonomisk utveckling i de fattiga länderna skapar möjligheter till ekonomisk tillväxt och förbättrade levnadsvillkor". Här måste jag påpeka att debattörerna påvisar felaktiga orsaker till flyktingströmmarna i världen. Bristen på ekonomisk utveckling skapar inte

ekonomisk liberalisering på internationell nivå är en kniv med två vassa sidor. Den ena sidan skapar miljöproblem och sociala problem i u-länderna, och den andra sidan gör att arbetslösheten ökar i i-länderna eftersom investeringarna flyttar till låglöneländerna. Trots att investeringarna går till u-länderna, så försätter inte skillnaderna mellan i- och u-länder utan ökar istället. Om man granskar några siffror får man bevis för att skillnaden ökar. Förhållandet mellan medelinkomsten per person i sydländer och nordländer var 1960 1/10, 1980 1/13 och 1990 1/18, enligt den kinesiske diplomaten Yang Chengxu.

flyktingströmmar, utan krig och förtryck är de största anledningarna till flyktingproblemen i världen.

Den fria marknaden och liberaliseringen blir en religion för troende. Starkaanhängare till den religionen tror att alla problem skulle lösas av den Gud, som de tror på, dvs marknaden. Susan George, amerikansk statsvetare som arbetar för Transnationella institutet i Amsterdam, påstår att "i och med betonningen på fri marknadsekonomi och exportnärings i u-länderna för att betala skulder till banker i rika länder har samtidigt arbetstillfällen gått förlorade i i-länderna". Den fria marknaden och

tryckta folk som kurder? Jag tror inte att det kommer att hjälpa oss. Länderna innanför murarna har ekonomiska intressen av att samarbeta med de kolonialistiska staterna som Turkiet, Iran, Irak och Syrien. Utan den europeiska unionen skulle de demokratiska och humanitära krafterna i de europeiska länderna kunna påverka sina regeringars politik för att stödja och hjälpa de förtryckta folken. Men när beslutanderätten och makten flyttas till Bryssel kommer denna möjlighet att försätta. Vi kurder kommer att förlora demokratiska och humanitära organisationers stöd.

Resit Burhan

EUROPEISKA UNIONEN, JA ELLER NEJ?

(En dissussion för de välmående)

Vi befinner oss vid tröskeln mot ett nytt sekel. De rika Europeiska länderna skyndar sig att bygga, innan vi går över tröskeln, ett block av länder som försäkrar deras vetenskapliga, tekniska och ekonomiska överlägsenhet inom ramarna av ett produktivt världsligt system som blir allt mer komplicerat för varje dag som går.

De argument man faktas med för att leda människor att rösta inför folkomröstningen liknar väldigt mycket frågan en kannibal ställer sitt offer "Hur vill du att jag ska tillaga dig, stekt eller grillad?"

Förlåt mig alla ni som redan bestämt er för vilket alternativ ni ska rösta. Men, enligt mig, så finns det inget alternativ, vare sig för de europeiska arbetarna eller ännu mindre för oss som har våra rötter i Tredje Världen.

Både Nej- och Ja-röster har höjts från olika höger-grupper. Det gamla liberala, nationalistiska och konservativa gardet (M. Thatcher, Jean-Marie Le Pen, Neonazi grupper, facister, och några andra vilseledda...) gör motstånd med sitt Nej åt de nya neo-liberala vin-
dar som är för ett Ja.

Jag kan inte ta ställning, för jag kan inte glömma att jag tillhör den Tredje världen - trots att jag bor i Europa. Det vill säga, resultatet av själva dissussionen intresserar mig inte. Men ändå effekten som ett Ja eller ett Nej kommer att ge den delen av världen som vi kallar Tredje Världen. Det intresserar mig. Vad kan denna stora del av världen

den förvänta sig av det ena eller det andra "alternativet"? Vilken betydelse kan det ha för världens fördömda vem som håller i piskan som plågar och det dömer dem till ett ständigt tillstånd av brist och underutveckling? Såsom Frans Fáñon uttryckte det i en bok som fortfarande gör sig gällande men många tycks ha glömt.

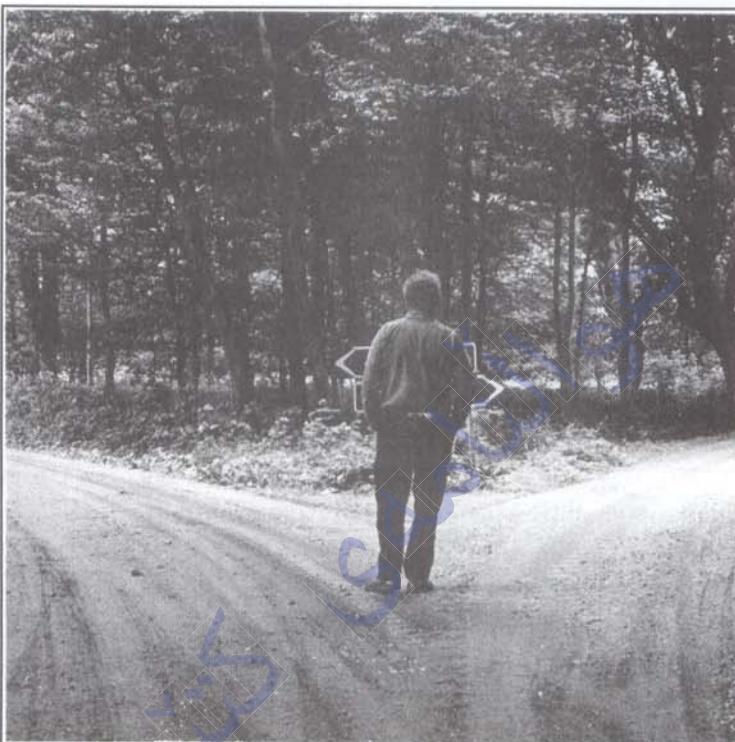
Fram tills idag, oavsett vilka kapitalistiska modeller som har avlöst varann i tidigare och nuvarande sekel, kan vi

större inkomst än en indier, 15 eller 20 år längre livslängd än en malaysier, äter dagligen 1.500 fler kalorier än en afrikansk, en asiat eller en latinamerikan.

Tredje Världens invånare beräknas bli, i bästa fall, 500 miljarder i början av nästa sekel som förutom själen behöver mätta sin mage, klä sin kropp, ta hand om och skydda den. Därtill kommer deras drömmar och längtan. Bruttoinkomsten inom de industrialiserade länderna är 15 gånger större än inkomsten per invånare i uländerna. Denna spricka blir bredare för varje år som går.

Världens fattigaste länder, de med en BNP mindre än 100 dollar/år, var under 70-talet 38 stycken. Idag är det antalet ungefär 45-47 stycken. Vilket får oss att inse att det aktuella rådande ekonomiska systemet breder ut fattigdomen till fler och koncentrerar rikedomar hos färre länder. Slutligen låt oss minnas att Tredje Världen, som består av 70 % av världens befolkning, endast har 10 % av den industriella produktionen och är till 95 % av fallen i skuld till de industriella länderna i form av royalties och rättigheter.

Utifrån detta perspektiv, om det "Oenade" Europa aktivt har samarbetat under de senaste 500 åren med att exploatera, utsuga och plundra tredje Världens rikedomar. Vad kan vi då förvänta oss av det Enade Europa? Enade eller ej, kannibalerna har alltid ätit och närt sig med vårt kött.
Tycker du inte det?

säga att de alltid har skapat brutala ojämlikheter genom att tillskansa sig rikedom och teknologiska framsteg inom den norra, rika delen av jorden och underutvecklad misär åt den södra utfattiga delen. Så finner vi att länder i Asien, Afrika och Latinamerika har detta gemensamt, - bland annat- nämligen, låg BNP per invånare och land, hög procent av analfabeter, hög barnmördighet, liten konsumtion av mekanisk energi per person, lågt kaloriintag per invånare, större betydelse av produktionen inom jordbruket än inom industrien, ekonomier med mindre mångfald eller monokultur, ett teknologiskt och ekonomiskt beroende av de industrialiserade supermakterna. Detta betyder att: en europe har 40 ggr

Jukio Florens

En stolt turkisk soldat!

De turkiska fängelserna har idag förvandlats till uppfostringsanstalter, för "terrorister", klagar de turkiska myndigheterna. Arkitekten bakom regeringens nya "kriminalvårdspolitik" heter Dogan Gunes. Sina ideer har han hämtat från USA. Fångarna ska isoleras i enmansburar, likt dem i Vietnam. Dogan Gures skulle egentligen ha pensionerats men hans tjänstgöring förlängdes på grund av hans uppfiningsriedom vad det gäller att bryta ner motståndet hos politiska fångar.

35 000 kurder, människor av kött och blod som du och jag, har tvingats lämna sina hem på den senaste tiden, inte på grund av Saddam Husseins grymheter; NATO - medlemen Turkiet har jagat bort dem. De bor idag i den irakiska delen av Kurdistan, i hopp om att de allierade från Gulfkriget ska skydda dem.

Turkiska flygplan bombar regelbundet på båda sidor av gränsen mellan Tur-

der", Mustafa Kemal Ataturk, kunde bränna folk och sticka bajonetten i gravida kurdiska kvinnors magar i staden Dersim (som på turkiska kallas Tunceli) varför skulle "modern" vara sämre?

Jag talar inte om Saddams Irak eller om mullornas Iran. Jag talar om Turkiet, medlem i NATO, medlem av Europarådet. Fråga dem, fråga utrikesminister af Ugglas, fråga Turkiets vän Ulf Nilsson på Expressen, och de svarar: Turkiet är en demokrati.

Möjligen skulle Ulf Nilsson ändra uppfattning om han verkade som journalist i Turkiet. Dagstidningen Özgür Gündem exempelvis har tvingats byta namn flera gånger för att alls komma ut. Tidningens böteskulder är idag så stora att de aldrig kan betalas.

Antalet skjutna och försvunna journalister och politiskt aktiva är mer än 600. Senast försvann den 22-åriga Aysel

kiet och Irak. De lyfter från samma baser som de allierades plan, de som skulle försvara kurderna. Dessa uppgifter har återgetts i svensk television.

Alltmedan tortyrerna fortsätter i fängelserna och bombplanen b o m b a r , skickar Turkiet nationens "moder", Tan su Ciller, till Bosnien - Herzegovina som en fredens ängel. Men om nationens "fa-

Malkac och tidigare den 76 åriga Apê Musa, en legend bland kurderna. Jag bör också nämna författaren, sociologen Ismail Besikci som sitter i fängelse.

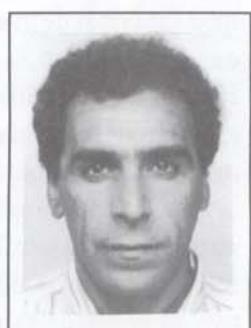
Det går bra att vara journalist eller författare i Turkiet. Åtminstone så länge du bara skriver det som får skrivas, det som inte utmanar anti - terroristlagen, dvs det som har "... förbindelse med propaganda som utgör fara för den turkiska staten..." (se tidskriften Ararat 2/1994).

Det går bra att vara riksdagsledamot - så länge du inte diskuterar kurdernas utsatthet, så länge du håller tyst om det som idag pågår i Kurdistan. Håller du inte tyst, kan det gå som för Mehmet Sincar som avrättades i fullt dagsljus på öppen gata i staden Batman, eller som som för Ahmet Turk, Leyla Zana, Hatip Dicle, Mahmut Alinak, Sirri Sakik, Zubeyir Aydar, samtliga riksdagsmän för det tidigare (DEP) partiet och samtliga idag fängslade.

I teorin går det också bra att leva som kurd i Kurdistan. I verkligheten överstiger antalet kurder, som har tvingats lämna Kurdistan och flytta till de stora städerna i Turkiet, hela Sveriges befolkning. Du kan leva om du är "korucu" dvs samarbetsman.

I alla dessa fall jag räknat upp har jag en anhörig. Jag är inte ensam om det, det är få familjer i Kurdistan som inte delar mina erfarenheter.

Jag kan inte hålla tyst. Kan du ?

Seyidhan Anter

DÄRFÖR SÄGER VINEJ TILL EU!

Maastrichtfördraget är en politik som har lett till massarbetslöshet var den än har prövats. Snart 20 miljoner männskor står utan arbete inom EU idag. Inflationsbekämpning är det överordnade målet, arbetslösheten får bli vad den blir.

Denna politik är vi tvungna att följa om vi blir medlemmar i EU, även fast statsministern nu heter Carlsson och är socialdemokrat. Mot denna verklighet hjälper inga önskedrämmar om EU som ett vänsterprojekt.

Vår arbetslöshet började stiga samtidigt som vi på olika sätt började anpassa den ekonomiska politiken till dåvarande EG:s politik. Veckans affärer har räknat ut att bara kronans knytning till ecun har kostat den svenska samhället uppemot 150 miljarder kronor i minskad produktion och 5 procentenheter extra arbetslöshet.

EU:s åtsträmningspolitik sätter en stark press på kraftiga nedskärningar av offentlig verksamhet. Det kommer inte att vara stridsvagnar och jas-plan som inte kan flyga som drabbas utan bördorna kommer att läggas på de mjuka delarna av offentliga sektor - vård, omsorg och socialförsäkningar.

Kvinnornas situation i Sverige är genomgående bättre än kvinnornas inom

EU, även om det kan skilja sig ganska mycket mellan olika medlemsländer. I Sverige har ungefär 80 procent av kvinnorna i yrkesaktiv ålder ett arbete, inom EU är genomsnittet 50 procent.

På utrikespolitikens område har Sverige stolta traditioner. Blir vi medlemmar i EU kommer vår röst att tystna internationellt. Aldrig mer kommer en svensk stats- eller utrikesminister att resa sig upp i FN och självständigt förespråka en rättvisare världsordning eller protestera mot ett supermarktsövergrepp på ett land i Tredje Världen. EU ska tala med en röst i internationella sammanhang och på sikt är

målet ett gemensamt försvar, antagligen med franska och brittiska kärnvapen.

Flyktingpolitiken kommer att samordnas inom EU och den kommer vara mycket hård. En mur är på väg att byggas upp mot omvärlden. Vi fick en försmak häromåret av vad som väntar när de förtvlade och utblottade albanska båtflyktingarna mycket brutalt kastades tillbaka i havet när de nådde den italienska kusten. Invandrare och flyktingar inom EU utsätts för trakasserier av poliser och myndigheter. Och med hög arbetslöshet och sociala orättvisor blir de rasistiska och fascistiska grupperna allt starkare.

En odemokratisk supermakt med militära ambitioner är det världen idag minst av allt behöver. Därför är det självklart för mig att rösta nej till EU den 13 november.

Tommy
Jansson
folkrörelsen
mot EU

VAD ÄR TYSTNADEN VÄRD?

sommarna, den är idag obebodd.

Dessa byar är inte öde för att folk har sökt arbete och flyttat till städerna eller för att guldet har tagit slut. De är öde på grund av politiska beslut: Zivinge skulle tömmas och Kanyasex brännas. Besluten verkställdes.

Jag är inte ensam om mitt öde. Tusentals kurdiska byar har tömts på sitt folk. Enligt International Association for Human Rights in Kurdistan har 392 byar utplånats i Kurdistan bara under 1993. I staden Lice bodde tidigare 15 000 mäniskor, nu finns några tiotal hushåll kvar.

Min kusin Latif Ilhan är idag till hälften förlamad efter att ha blivit slagen med en gevärskolv mot huvudet. Han tvingades först flytta till Kurka Ceto. För några veckor sen brände turkiska inrikes trupper ner hans hus och han tvingades återigen flytta, nu till Kiziltepe. Gendarmerna kastade min Faster Eynos sondotter i elden. Hon räddades till livet av grannarna. Men hon är invalidiseras, med svåra brännskador. Hennes far sköts senare ihjäl. Det skedde utanför min hemby Zivinge.

I Cinibir, väster om staden Cizre, tvingade den turkiska militären byborna att äta sin egen avföring. Detta har t.o.m. etablissemansenget i Turkiet erkänt. Europadomstolen dömde de turkiska myndigheterna att betala ersättning till byborna.

Bilal Ilhan från Kanyasex sitter i fängelse i staden Eleziz. Han är en av en halv miljon "terrorister" som, enligt Amnesty International, sitter inspärrade i Turkiets fängelser. Ingen som lämnar dessa fängelser har sina normala fysiska funktioner i behåll. Jag behöver inte beskriva tortyrmetoderna, jag hänvisar till vad vi kunnat läsa i Eskilstuna-Kuriren...

länderna inte har lyckats bli av med sin arbetslöshet. De grupper som drabbas mest av arbetslöhnen är ungdomar och invandrare. Alla beslut som fattas inom EU är i kapitalägarna intresse. Arbetarklassen tas inte hänsyn till. Antällningsskyddet försvagas och det blir lättare att avskeda de anställda.

EU och tredje världen

I den europeiska unionens natur ligger att det skapas en mur mot de länder som inte är medlemmar. Länderna i tredje världen drabbas mest av detta. Det ekonomiska utbytet mellan EU-länderna och tredje världen är till nackdel för ekonomin i tredje världen. Storföretagarna i EU-länderna kommer att köpa råvaror billigt och sälja färdiga produkter, bl a vapen, dyrt. Länderna i tredje världen kommer att öka sina redan stora skulder. Problemen gör att risken för krig ökar.

Sedan 1975 pågår ett flykting- och invandrapolitiskt samarbete inom EG/EU som kallas TREVI. Ledningen för TREVI består av fem personer. Verksamheten är mycket hemlig och ligger utanför demokratisk kontroll. TREVI utgör ytterligare en mur mot mänskor som tvingas fly från sina hemländer och söker skydd i Europa. Det finns ingen möjlighet för den som får avslag i sitt första asylland att söka asyl i något annat land inom EU.

ARARAT

DÄRFÖR SÄGER VIJA TILL EU

(1973), Grekland (1981), Spanien (1986) och Portugal (1986). Den här unionen har idag tre mål, att skapa fred, demokrati och välfärd i Europa.

Vad kan EU göra idag för freden och vad kan Sverige åstadkomma i EU?

EU kan hjälpa f.d. Jugoslavien (Kroatien, Serbien, Slovenien, Bosnien m.fl.) att bygga upp sin demokrati och ekonomi efter detta förödande krig precis som de hjälpte Grekland, Spanien och Portugal efter att deras diktaturer föll. Men den största fredsuppgiften för EU i modern tid är att se till att det blir demokrati och välfärd i de forna Öst- och Sovjetstaterna. Sverige måste vara med och driva EU ännu kraftigare i den riktningen. För om det inte blir en stabil demokrati och en bättre välfärd så skapar det en grund för populism och nationalism som kan driva in ett land i nytt förtryck om

fel person får makten. Vi måste akta oss för mänskor som Sjirinovski. När det inte fanns mat i Rysslands matbodar efter kommunismens fall så var det lätt för honom att lura folk att det var bättre för när Sovjetunionen förtryckte sitt folk. EU är den organisation som ger mest pengar till Öststaterna idag, men de kan ge ännu mer. Sverige måste därför med och påverka EU i bl.a. denna fråga.

EU är dessutom en organisation bestående endast av demokratiska stater. Det var därför som EU sa nej till Turkiet för andra gången när de sökte medlemskap i EU. Turkiet förtrycker ju som bekant minoriteter och har dessutom ingen yttrandefrihet, därför sa EU nej till dem. EU kan inte jämföras med diktaturunioner som Sovjetunionen och Jugoslavien därför att dessa unioner var ihoptvingade med vapenmakt medan EU baserar sig på frivilligt samarbete. Jämför istället EU med t.ex. USA som är en federation uppbyggd på frivilligt samarbete mel-

lan de 52 staterna, det är väl ingen som tror att USA kommer att spricka.

Det visar sig gång på gång att vi påverkas väldigt mycket av andra länders beslut, särskilt vad gäller miljö och ekonomi. Miljöföreningar känner inga gränser. Kan vi få ner utsläppen av koldioxid i EU med 1/4% så ger det samma effekt som om vi sänker våra koldioxidutsläpp med 10%. Enligt alla experter så sänks räntan vid ett medlemskap. En procents sänkning av räntan ger Sverige statsintäkter på mellan 12 och 14 miljarder kronor vilket gott och väl betalar medlemsavgiften. Sverige är enkelt, Sverige behöver EU och EU behöver Sverige.

GARY SERETIS (ja till EU)

TABELL I.
Några fakta om EUs medlemsländer, och om de fyra "kandidatländerna":

Land Medlemmarna	Invånare Milj.	Arbetslöshet % -93	Levnads- standard BNP/capita-93	Platser EU-parlamentet	Röster Rådet
B - Belgien	10,0	11,9	98	25	5
DK - Danmark	5,2	12,4	99	16	3
D - Tyskland	80,3	10,1	110	99	10
E - Spanien	39,1	22,5	72	64	8
F - Frankrike	57,2	11,2	103	87	10
GR - Grekland	10,2	10,0	44	25	5
IRL - Irland	3,5	19,5	65	15	3
I - Italien	57,8	10,9	95	87	10
L - Luxemburg	0,4	-	120	6	2
NL - Nederländerna	15,2	8,5	93	31	5
P - Portugal	9,9	4,7	52	25	5
UK - Storbritannien	57,7	10,7	88	87	10

* Index, mätt som "köpkrafts pariterter". Index OECD-snitt = 100.

JA eller NEJ - det beror på dig

Då togs tullen mellan länderna bort och man antog en gemensam jordbrukspolitik. Så småningom blev ytterligare sex länder medlemmar: 1973 England, Danmark och Irland, 1981 Grekland och 1986 Spanien och Portugal.

Trots att man tagit bort tullarna mellan medlemsländerna fanns andra hinder för en snabb ekonomisk utveckling. Företagen klarade sig allt sämre i konkurrensen med med japanska och amerikanska företag. Ett av hindren för utveckling av den europeiska gemenskapen var att alla gemensamma beslut måste vara enhälliga. Därför kom man överens om följande nya regler för samarbetet:

1. Ny lagstiftning gjorde det möjligt för varor, tjänster, kapital och människor att röra sig fritt mellan medlemsländerna. Inga andra lagar eller regler inom länderna kan hindra dem.
2. Reglerna för beslut ändrades. I stället för enhälliga beslut gäller beslut med kvalificerad majoritet (2/3 majoritet).

Efter dessa beslut ökade samarbetet och en stark gemensam marknad hade bildats. Det fanns en önskan om att skapa en union för ökat politiskt och militärt samarbete. Efter Sovjetunionens fall och Tysklands enande tog arbetet fart. Genom Maastrichtavtalet 1992 bildades unionen.

Genom att den europeiska unionen bildades stärks gränserna mot länder utanför unionen. Detta påverkar särskilt situationen för länderna i Tredje världen. Unionen vill bli en ekonomisk

stornakt mot USA och Japan. Namnet är europeiska unionen, men tyvärr är bara tolv länder med och övriga europeiska länder utanför. Avtalet om unionen gäller att medlemsländerna ska ha ett gemensamt ekonomiskt system, gemensam utrikespolitik och försvar (polis, underrättelsetjänst och militär). **Beslutande organ inom EU**

Sverige ska bli medlem, så kommer Sverige att få 4 röster.

EU och demokratin

Demokratin inom EU är en av de mest kritisera frågorna. De länder som ingår i unionen är demokratiska, men EU:s organisation är odemokratisk. EU-länderna själva säger att det är en stor brist.

1. Medlemsländerna kan inte fatta egna beslut om sitt land. Besluten fattas i Bryssel.
2. Tyskland, England, Frankrike, Italien och Spanien har tillsammans majoritet om de är överens. Det är orättvist mot de små länderna.
3. Beslut som fattas i Bryssel är överordnade beslut i medlemsländerna, även om de går emot medlemsländernas egna intressen.
4. Det folkvalda parlamentet i medlemsländerna är bara rådgivande.

5. Det råder stor sekretess om besluten inom EU. Därför vet medlemsländerna inte hur deras representant har röstat.
6. Medlemsländerna förlorar sin självständighet och eventuella neutralitet.

EU och arbetsmarknaden

En av de viktigaste frågorna inom EU är arbetet och arbetslösheten. Det finns motstridiga argument från ja- och nejsidan i den här frågan. De som vill att Sverige ska vara med i EU säger att arbetslösheten minskar om vi blir medlemmar. De som är mot EU säger tvärtom att arbetslösheten ska öka, de rika ska bli rikare och de fattiga fattigare. Här finns ett diagram som visar hur arbetslösheten ser ut idag. Den är större inom EU-länderna än i Sverige.

Man kan misstänka att arbetslösheten hos oss inte ska minska eftersom EU-

1. Europarådet. Består av de tolv medlemsländernas statsministrar. Rådgivande.
2. Ministerrådet. Består av tolv ministrar. Beslutande.
3. Europadomstolen. Berstår av tretton medlemmar. Kontrollerar och tolkar besluten.
4. EU-kommissionen. Består av sjutton medlemmar. Ger förslag till beslut.
5. Europaparlamentet. 518 medlemmar, Rådgivande.
6. Ekonomisk och social kommitté. Består av 189 medlemmar. Rådgivande.

Rösträtten i ministerrådet är proportionell i förhållande till medlemsländernas befolkning. Tyskland, Italien, Frankrike och England har alla 10 röster vardera. Holland, Grekland, Portugal och Belgien har 5 röster vardera. Spanien har 8 röster, Danmark och Irland 3 röster vardera, Luxemburg har 2 röster. Om

ARKIV-RÅD

Utgivare: kurdiska föreningen i Eskilstuna

OKTOBER 1994, Nummer 4

JA
ELLER BEROR
NEJ
DET
PÅ
DIG!

DÄR-
FÖR
SÄGER
JAG
JA
TILL
EU

DÄR-
FÖR
SÄGER
JAG
NEJ
TILL
EU

Sveriges riksdag beslutade 1990 att ansöka om medlemskap i EG. 1991 lämnades medlemsansökan in. Samma år har de tolv medlemsländerna i EG beslutat att bilda den europeiska unionen EU i staden Maastricht. Nu avgör svenska folket genom folkomröstningen 13 november om Sverige ska acceptera att bli medlem i EU eller ej.

Kortfattad historik om EG/EU
Efter andra världskrigets slut, 1951, har sex europeiska länder (Tyskland, Frankrike, Belgien, Luxemburg, Holland och Italien) bildat kol- och stålunionen för att få kontroll över vapenindustrin och därigenom förhindra ett nytt krig i Europa.

1957 bildades den europeiska ekonomiska gemenskapen för att bygga upp välståndet i de sex medlemsländerna.

fort. på sid 2

I och med andra världskriget hade Tyskland och Frankrike krigat med varandra 25 gånger de senaste 500 åren. Europas befolkning var oerhört trött på alla krig och eländet som földe i spåren. Nationernas förening, föregångaren till FN som bildades 1919, misslyckades fullständigt med sin uppgift att skapa fred i Europa efter första världskriget. Om inte Tyskland och Frankrike kunde samsas så skulle det aldrig bli fred i Europa, därför bildade man Kol- och stålunionen 1951, där Frankrike, Italien och BeNeLux-länderna ingick. Unionen var starten till den längsta fredsperioden i Europas historia. Genom att sammanfläta ländernas ekonomi och handel omöjliggjordes risken för krig. Idag heter unionen EU och består av tolv länder. Förutom de ovannämnda så ingår Storbritannien (1973), Irland (1973), Danmark

fort. på sid 3

Den 13 november ska vi ta ställning till den viktigaste politiska frågan på mycket lång tid, folkomröstningen om medlemskap i Europiska Unionen. Det handlar om ifall vi ska ansluta oss till en ny framväxande stormakt.

EU:s konstruktion är inte demokratisk. Viktiga beslut fattas av organ som inte står under demokratisk kontroll. Det folkvalda parlamentet är i huvudsak endast rådgivande. Hemlighetsmakeriet är utbrett och de europeiska storföretagen har genom lobbyverksamheten stort inflytande över beslutene och lagarna.

På EU:s toppmöte antogs uttalanden som innebär rena krigsförklaringen mot fackföreningarna. Sänkta löner och lättare att sparka de anställda. Den ekonomiska politik som är inskriven i

fort. på sid 4

VAD ÄR TYSTNADEN VÄRD ?

Det finns byar i Norrland som är öde-
lagda. I Nordamerika finns
guldgrävarstäder som vi lärde känna
genom Jack Londons romaner. Idag
har de blivit spökstäder. I fallet Norr-
land är urbaniseringen skyldig. I de
Nordamerikanska guldgrävarstäderna

tog guldet slut.

Byn som jag är född i, Zivinge, är också
ödelagd. Och den by där min mor föddes,
Kanyasex med sina källor och vin-
odlingar, där vi tillbringade

fort. på sid 4

- EU - JA eller NEJ
- Dagens fråga
- Tre frågor, tre svar, sju priser
- Hjälper EU tredje världen

- Erê yan Na !
- Sê pîrsîyar, sê bersîv, heft partî
- Peymana EES
- Encamê hilbijartûna